

1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet

a közúti közlekedés szabályairól

A közúti közlekedés biztonsága és zavartalansága fontos társadalmi érdek. A biztonságos és zavartalan közlekedés alapvető feltétele, hogy a közlekedési szabályokat mindenki megtartsa és számíthasson arra, hogy azokat mások is megtartják. Emellett szükséges az is, hogy a közlekedés résztvevői előzékenyek és türelmesek legyenek egymással szemben.

A közúti közlekedés szabályait - a Minisztertanács felhatalmazása alapján - a következők szerint állapítjuk meg:

I. RÉSZ

Bevezető rendelkezések

A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet a Magyarország területén lévő közutakon és közforgalom elől el nem zárt magánutakon folyó közlekedést szabályozza.

(2) A kiemelt nemzeti emlékhelyen történő közlekedésre kormányrendelet e rendelet rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg.

Fogalmak

2. § A rendeletben alkalmazott egyes fogalmak meghatározását az 1. számú függelék tartalmazza.

A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezések

3. § (1) Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;

b) a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni;

c) úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

(2) A gépkocsi vezetője menet közben kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat. A kétkerekű, továbbá gépkocsinak nem minősülő háromkerekű jármű vezetője menet közben - ideértve a forgalmi okból történő megállást is - kézben tartott mobil rádiótelefont nem használhat.

(3) Tilos a közúti közlekedés hatósági ellenőrzését megakadályozni, megzavarni, valamint az ellenőrzés eredményét befolyásolni, ide nem értve az ellenőrzést előre jelző eszközök használatát.

A járművezetés személyi feltételei

4. § (1) Járművet az vezethet, aki

 a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs;

b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá

c) a vezetési képességre hátrányosan ható befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

(2) A jármű vezetését az üzemben tartó nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg.

 (3) Az (1) bekezdésben említett engedélyt a vezetőnek vezetés közben magánál kell tartania.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel fennállása esetén a kerékpárosra nem kell alkalmazni az (1) bekezdés c) pontjában a járművezető szervezetében szeszesital fogyasztásából származó alkohol jelenlétére vonatkozó korlátozást.

A járművek közlekedésben való részvételének a feltételei

5. § (1) A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,

a) amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van;
b) amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám tábla(ák)] van(nak) felszerelve;
c) amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek;
d) amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi;
e) amely megfelel a (9) bekezdésben meghatározott feltételnek;
f) amelyre a külön jogszabályban meghatározottak szerinti kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennáll.

(2) A jármű vezetője, mielőtt a járművel a telephelyről (így különösen a garázsból) elindul, köteles a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumiabroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát (működését), továbbá a hatósági jelzés(ek) [rendszám tábla(ák)] meglétét, állapotát - az adott körülmények között indokolt módon - ellenőrizni.

(3) Ha a jármű az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek nem felel meg;

a) az üzemben tartó nem engedheti meg, hogy a vezető a járművel elinduljon és az elindulást köteles megakadályozni;

b) a vezető a járművel nem indulhat el és az elindulásra vonatkozó utasítás végrehajtását köteles megtagadni.

(4) A jármű hatósági engedélyét - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a vezetőnek vezetés közben magánál kell tartania.

(5) A hatósági jelzés(ek)e(t) [rendszám tábla(áka)t] a járművön a felszerelésére kijelölt helyen, jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos.

(6) A külföldre távozó magyar rendszámú gépjárművet - a „H” betűt feltüntetve - államjelzéssel kell ellátni.

(7) Magyarország területén csak olyan külföldi rendszámú gépjármű közlekedhet, amelyet a rendszámot kiadó állam jelzésével elláttak.

(8) Rendkívüli időjárás, természeti körülmények (havazás, jegesedés, árvíz stb.) esetén a közúti járműveknek Magyarország területére történő beléptetése - külön jogszabály alapján - feltételhez köthető vagy korlátozható.

(9) A magyar hatósági jelzéssel ellátott gépjárművön - ide nem értve a DT és a CK betűjelű rendszám táblával közlekedő gépjárművet - nem lehet olyan jelzést - így különösen CD jelzésű matricát - feltüntetni, amely arra utal, hogy a gépjármű a Magyarországon működő diplomáciai és konzuli képviseletek, nemzetközi szervezetek vagy ezek nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tagjának, illetve a mentességet élvező családtagjának használatában van.

II. RÉSZ

Közúti jelzések

A rendőr jelzései

6. § (1) A forgalmat az útkereszteződésben irányító rendőr karjelzései:

a) a rendőr mindkét karjának oldalirányú kinyújtása

- a kinyújtott karral párhuzamos irányból érkezők részére szabad utat jelez: a gyalogos az útesten áthaladhat; a járművel - ha jelzőtábla nem tiltja - az erre vonatkozó szabályok megtartásával egyenesen, valamint jobbra vagy balra bekanyarodva tovább szabad haladni;

- a kinyújtott karra merőleges irányból érkezők részére a továbbhaladás tilalmát jelzi: a gyalogos az útestre nem léphet; a járművel az útkereszteződésnél - a kijelölt gyalogosátkelőhely, illetőleg a megállás helyét jelző útburkolati jel, ezek hiányában az útkereszteződés előtt - meg kell állni;

b) a rendőr függőlegesen feltartott karja a forgalom irányának megváltozását jelzi: a gyalogos az útestre nem léphet, az útesten levő gyalogos pedig köteles az áthaladást mielőbb befejezni; a járművel az a) pontban említett helyen meg kell állni, ha azonban biztonságosan megállni már nem lehet, az útkereszteződésen mielőbb át kell haladni;

c) ha a rendőr a jobb karjával maga mögé int, bal tenyerét pedig a balról jövő forgalom felé fordítja, a jobbról érkező járművek - a rendőr mögött - balra bekanyarodhatnak; a jelzés nem tiltja a jobbról érkező járművek egyenes irányban való továbbhaladását vagy jobbra bekanyarodását, de a többi irányból érkezők részére a továbbhaladás tilalmát jelenti;

d) ha a rendőr jobb karját vízszintesen maga elé nyújtja, bal karjával pedig maga elé int, a balról érkező járművek - a rendőr előtt - balra bekanyarodhatnak; a jelzés nem tiltja a balról érkező járművek egyenes irányban való továbbhaladását vagy jobbra bekanyarodását, de a többi irányból érkezők részére a továbbhaladás tilalmát jelenti;

e) karjelzés hiányában a rendőr vállával párhuzamos, illetőleg vállára merőleges irányból érkezők részére - értelemszerűen - az a) pont rendelkezései az irányadók;

f) ha a rendőr kinyújtott karjával maga felé int, ezzel a sebesség növelésére, ha pedig kinyújtott karját le- és felfelé mozgatja, a sebesség csökkentésére ad utasítást.

- (2) Ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja,
- a) a járművek megállítására
 - aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg sípval ad jelzést,
 - ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;
 - b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.
- (3) A rendeletben meghatározott egyéb közúti jelzések és a forgalmi szabályok csak annyiban irányadók, amennyiben a rendőr jelzésével nem ellentétesek.
- (4) Az (1), (2) és a (3) bekezdésben foglalt rendelkezések értelemszerűen irányadók a szolgálatban lévő katonai forgalomszabályozó, a katasztrófavédelmi hatóság közúti ellenőre, a vám- és pénzügyőr, a tűzoltó, valamint a forgalmat ellenőrző közlekedési hatóság közúti ellenőre által adott jelzésekre is.
- (5) A közterület-felügyelő a jármű megállítására a (2) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt jelzést adja. Az ilyen jelzés észlelése esetén a járművel meg kell állni.

A jelzőőr jelzései

- 7. §** (1) A jelzőőr vagy a polgárőr jelzőtárcsával vagy - feltartott, vagy vasúti átjárónál az úttesten állványra helyezett - piros fényű lámpával adott jelzésére meg kell állni.
- (2) Ha a forgalmat jelzőőr vagy polgárőr irányítja, köteles azt az egyéb veszélyt jelző táblával - a jelzőőrrre vonatkozó kiegészítő táblával együtt - a külön jogszabályban meghatározottak szerint előre jelezni.

A gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek

- 8. §** (1) A gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék két (felül álló gyalogost mutató piros, alul haladó gyalogost mutató zöld fényű) lámpából áll, és sorrendben folyamatos zöld, villogó zöld, majd piros fényjelzést ad. A fényjelző készülék folyamatos zöld fény jelzésnél folyamatos, a villogó zöld fényjelzésnél szaggatott kiegészítő hangjelzést is adhat.
- (2) Az (1) bekezdésben említett fényjelző készülék fényjelzéseinek a jelentése:
- a) a folyamatos zöld fény szabad utat jelez: a gyalogos az úttesten áthaladhat;
 - b) a villogó zöld fény az áthaladásra engedélyezett időtartam végét jelzi: a gyalogos az úttestre nem léphet, az úttesten levő gyalogos pedig köteles az áthaladást mielőbb befejezni;
 - c) a piros fény az áthaladás tilalmát jelzi: a gyalogos az úttestre nem léphet.
- (3) Ha az (1) bekezdésben említett fényjelző készülék lámpái az álló vagy a haladó gyalogos mellett kerékpárt is mutatnak, a (2) bekezdés rendelkezései - értelemszerűen - az úttestet keresztező kerékpárúton haladó kerékpárosra is vonatkoznak.
- (4) Ahol a gyalogosforgalom irányítására külön fényjelző készüléket nem helyeztek el, a 9. § (1) bekezdésének a) pontjában említett fényjelző készülék jelzései - értelemszerűen - irányadók a gyalogosokra is.

A járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek

- 9. §** (1) A járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek:
- a) az úttest forgalmának irányítására szolgáló fényjelző készülék: három (felül kör alakú vagy nyilat mutató piros-, középen kör alakú vagy nyilat mutató sárga-, alul kör alakú vagy nyilat mutató zöldfényű) lámpából áll, és sorrendben zöld, sárga, piros, majd együtt piros és sárga fényjelzést ad;
 - b) a kerékpárút vagy kerékpársáv forgalmának irányítására szolgáló fényjelző készülék: három (felül kör alakú vagy kerékpárt mutató piros-, középen kör alakú vagy kerékpárt mutató sárga-, alul kör alakú vagy kerékpárt mutató zöldfényű) lámpából áll, és sorrendben zöld, sárga, piros, majd együtt piros és sárga fényjelzést ad;
 - c) az utat (vagy egyes forgalmi sávokat) keresztező villamos, illetőleg a megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek áthaladásának biztosítására szolgáló fényjelző készülék: két (felül kör alakú piros, alul kör alakú sárga fényű) lámpából áll és sorrendben villogó sárga, folyamatos sárga, majd piros fényjelzést ad;
 - d) a veszélyes hely jelzésére szolgáló fényjelző készülék: egy (kör alakú sárga fényű) lámpából áll és villogó sárga fényjelzést ad; ilyen fényjelzést - időszakonként - az a) pontban említett fényjelző készülék is adhat;
 - e) a forgalmi sáv foglaltságát jelző vagy a váltakozó irányú forgalmat szabályozó fényjelző készülék: három egymás mellett elhelyezett (balról piros X alakot mutató, középen villogó sárga ferdén lefelé nyilat mutató, jobbról zöld lefelé nyilat mutató) lámpából áll, és sorrendben zöld, villogó sárga, majd piros fényjelzést ad.

(2) Az (1) bekezdés *a)-d)* pontjában említett fényjelző készüléket - a (3) bekezdésben említett kivétellel - az úttest mellett, a menetirány szerint a jobb oldalon helyezik el. A fényjelző készüléket a bal oldalon, illetőleg az úttest felett megismételhetik. A fényjelző készülék jelzése - a (3) bekezdésben említett esetet kivéve - a fényjelzéssel szemben közlekedő minden járműre vonatkozik.

(3) Ahol a menetirány szerinti jobb oldalon útburkolati jellel jelölt két vagy több forgalmi sáv van és minden forgalmi sáv mellett, illetőleg felett - az (1) bekezdés *a)* pontjában említett - külön fényjelző készülék működik,

a) az úttest mellett, a jobb oldalon elhelyezett készülék jelzése a jobb szélső forgalmi sávban;

b) a belső forgalmi sáv mellett a bal oldalon elhelyezett készülék jelzése a belső forgalmi sávban;

c) a forgalmi sáv felett elhelyezett készülék jelzése az alatta levő forgalmi sávban közlekedő járműre vonatkozik.

(4) Az (1) bekezdés *a)-d)* pontjában említett fényjelző készülékek fényjelzéseinek a jelentése:

a) a kör alakú, valamint a kerékpárt ábrázoló zöld fény szabad utat jelez: ha jelzőtábla nem tiltja, az erre vonatkozó szabályok megtartásával egyenesen, valamint jobbra vagy balra bekanyarodva tovább szabad haladni;

b) a felfelé, illetőleg az oldalra mutató nyíl alakú zöld fény a jelzett irányban (irányokban) szabad utat jelez: a jelzett irányban (irányokban) tovább szabad haladni, bekanyarodás esetén a szabad jelzésen áthaladó gyalogosoknak elsőbbséget kell adni;

c) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató folyamatos sárga fény a forgalom irányának megváltozását jelzi: az útkereszteződésnél - a kijelölt gyalogos átkelőhely, illetőleg a megállás helyét jelző útburkolati jel, ezek hiányában a fényjelző készülék előtt - meg kell állni; ha azonban biztonságosan megállni már nem lehet, az útkereszteződésen mielőbb át kell haladni;

d) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató folyamatos piros fény a továbbhaladás tilalmát jelzi: a *c)* pontban meghatározott helyen meg kell állni;

e) a kör alakú, valamint a nyilat vagy kerékpárt mutató piros és sárga fény együtt a továbbhaladás tilalmát jelzi, és arról tájékoztat, hogy zöld fényjelzés következik;

f) a villogó sárga fény veszélyes helyre hívja fel a figyelmet: e helyen fokozott óvatossággal szabad továbbhaladni.

(5) Ha az (1) bekezdés *a)* pontjában említett fényjelző készülék mellett elhelyezett kiegészítő lámpa nyilat mutató zöld fényjelzést ad, a nyíl által jelzett irányban - a fényjelző készülék más fényjelzésétől függetlenül - tovább szabad haladni.

(6) Ha az (1) bekezdés *a)* pontjában említett fényjelző készülék mellett elhelyezett kiegészítő lámpa „BUSZ” feliratú fehér fényjelzést ad - a fényjelző készülék más fényjelzésétől függetlenül -, az autóbusz-forgalmi sávban közlekedőknek tovább szabad haladni.

(7) Zöld fényjelzésnél sem szabad az útkereszteződésbe behajtani, ha azt - forgalmi torlódás miatt - a zöld fényjelzés tartama alatt előreláthatólag nem lehet elhagyni.

(8) Az (1) bekezdés *e)* pontjában említett fényjelző készüléket minden forgalmi sáv felett elhelyezik. A készülék fényjelzéseinek a jelentése:

a) a lefelé mutató nyíl alakú zöld fény az alatta levő forgalmi sávban a fényjelzéssel szemben közlekedő járművek számára szabad utat jelez;

b) a ferdén lefelé nyilat mutató villogó sárga fény az alatta lévő forgalmi sávban, a fényjelzéssel szemben közlekedő járművek számára azt jelzi, hogy a forgalmi sávot - a sávvaltoztatásra vonatkozó szabályok szerint - a jelzett irányban haladéktalanul el kell hagyni;

c) az „X” alakú piros fény az alatta levő forgalmi sávban a fényjelzéssel szemben közlekedő járművek számára a haladás tilalmát jelzi; a forgalmi sávra ebből az irányból még átmenetileg sem szabad ráhajtani.

(9) Ha a forgalmat fényjelző készülék irányítja, a „Főútvonal” jelzőtábla, valamint az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblák jelzései nem irányadók.

A közúti jelzőtáblákra vonatkozó közös rendelkezések

10. § (1) A közúti jelzőtáblák a járművezetők részére

a) az útvonal típusát jelzik,

b) az elsőbbséget szabályozzák,

c) utasítást adnak,

d) tilalmat, illetőleg korlátozást jeleznek,

e) veszélyt jeleznek, vagy

f) tájékoztatást adnak.

(2) A jelzőtábla alatt kiegészítő tábla adhat útmutatást a jelzőtábla jelzésének értelmezésére.

(3) A jelzőtáblákat - a (4)-(7) bekezdésben említett kivétellel - az úttest mellett, menetirány szerint a jobb oldalon helyezik el. A jelzőtáblát a bal oldalon, vagy az úttest felett megismételhetik. A jelzőtábla jelzése - a (4) és (5) bekezdésben említett kivétellel - a jelzőtáblával szemben közlekedő minden járműre vonatkozik.

(4) Ahol a menetirány szerinti jobb oldalon útburkolati jellel jelölt két vagy több forgalmi sáv van, a forgalmi sáv felett elhelyezett jelzőtábla jelzése az alatta levő forgalmi sávban közlekedő járművekre vonatkozik.

(5) A fényjelző készülékkel együtt (alatta vagy felette) elhelyezett kötelező haladási irányt jelző tábla jelzése azokra a járművekre vonatkozik, amelyekre a fényjelző készülék jelzése irányadó.

(6) A megállási és a várakozási tilalmat, valamint a várakozóhelyet jelző táblát az úttest mellett, menetirány szerint a jobb és a bal oldalon egyaránt elhelyezhetik. E jelzőtáblák hatálya az úttestnek arra az oldalára terjed ki, amelyik mellett azokat elhelyezték.

(7) A megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű jármű vagy járműszerelvény kíséretét - külön jogszabály alapján - ellátó járművön, kíséret közben elhelyezhető fényt kibocsátó vagy megvilágított jelzésű jelzőtábla. Az így elhelyezett jelzőtábla rendelkezésének a kísérő és kísért jármű (járműszerelvény) mellett történő elhaladás közben kell eleget tenni.

(8) A fény kibocsátására alkalmas jelzőtáblán a jelzőtábla fehér és fekete jelzései egymással felcserélt színekkel is megjelenhetnek.

(9) A közúti jelzőtáblák az észlelést elősegítő sárga vagy fényvisszaverő sárga háttéren is elhelyezhetők.

(10) Az utasítást adó jelzőtáblán és a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblán, a kötelező legkisebb, illetve a megengedett legnagyobb sebességre utaló felirat a sebességet km/órában határozza meg.

Útvonaltípust jelző táblák

11. § (1) Az útvonaltípust jelző táblák:

- a) „Autópálya” (1. ábra);
- b) „Autópálya vége” (2. ábra);
- c) „Autóút” (3. ábra);
- d) „Autóút vége” (4. ábra);
- e) „Főútvonat” (5. ábra);
- f) „Főútvonat vége” (6. ábra).

1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

5. ábra

6. ábra

(2) Ha az útkereszteződésben a főútvonat vonalvezetése az egyenes iránytól eltér, ezt az (1) bekezdés e) pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelzi; a kiegészítő tábla az útkereszteződés alaprajzi vázlatán a főútvonat vonalvezetését vastag vonallal tünteti fel (7. ábra).

(3) Az (1) bekezdés a)-d) és f) pontjában említett jelzőtábla előjelzésére a táblával azonos ábrájú - az előjelzett tábla távolságát feltüntető - kiegészítő táblával ellátott jelzőtábla szolgál (8. ábra).

7. ábra

8. ábra

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/a. ábra) azt jelzi, hogy az út úthasználati díj megfizetésével vehető igénybe. Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/b. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

8/a. ábra

8/b. ábra

(5) Az (1) bekezdés *c)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/c. ábra) jelzése utalhat az út igénybevétele esetében az úthasználati díjfizetésre kötelezett gépjárművekre. Ha a kiegészítő jelzőtábla jelzése tehergépkocsira utal, a jelzés a díjfizetésre kötelezett tehergépkocsi, vontató, valamint e járműből és pótkocsiból álló járműszerelvény (a továbbiakban az úthasználati díjfizetés tekintetében együtt: tehergépkocsi) megengedett legnagyobb össztömegének alsó határát határozza meg. Az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/d. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

8/c. ábra

8/d. ábra

(6) Az (1) bekezdés *e)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/c. ábra) azt jelzi, hogy a tehergépkocsival az út csak úthasználati díj megfizetésével vehető igénybe, amennyiben a megengedett legnagyobb össztömege meghaladja a kiegészítő jelzőtáblán meghatározott mértéket. Az (1) bekezdés *e)* és *f)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/d. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

Az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblák

12. § (1) Az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblák:

a) „Elsőbbségadás kötelező” (9. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben elsőbbséget kell adni a keresztező (betorkolló) úton - illetőleg, ha a jelzőtábla alatt az útkereszteződés alaprajzi vázlatát feltüntető kiegészítő tábla van, az ezen vastag vonallal jelzett úton (10. ábra) - érkező jármű részére. Ha a kiegészítő táblán a kerékpár-közlekedésre utaló jelzés van (10/a. ábra), abban az esetben az úttest kerékpár-közlekedés céljára burkolati jellel kijelölt részén áthaladó kerékpáros részére elsőbbséget kell adni.

9. ábra

10. ábra

10/a. ábra

b) „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező” (11. és 12. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésnél - a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt, ilyen útburkolati jel hiányában az útkereszteződésbe való behaladás előtt - meg kell állni, és az a) pontban említett úton érkező jármű részére elsőbbséget kell adni. A vasúti átjáróra a megállás után a 39. §-ban foglaltak szerint szabad ráhajtani.

c) „A szembejövő forgalom elsőbbsége” (13. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útszűkületben elsőbbséget kell adni a szembejövő jármű részére;

11. ábra

12. ábra

13. ábra

14. ábra

d) „Elsőbbség a szembejövő forgalommal szemben” (14. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útszűkületben a járműnek elsőbbsége van a szembejövő járművel szemben.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett jelzőtábla előjelzésére a táblával azonos ábrájú - az előjelzett tábla távolságát feltüntető - kiegészítő táblával ellátott jelzőtábla szolgál (15. ábra).

15. ábra

16. ábra

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett jelzőtábla előjelzésére az a) pontban említett táblával azonos ábrájú - „STOP” feliratot és az előjelzett tábla távolságát feltüntető - kiegészítő táblával ellátott jelzőtábla szolgál (16. ábra).

(4) Ha az (1) bekezdés b) pontjában említett „ÁLLJ! Elsőbbségadás kötelező” jelző táblát vasúti átjárónál helyezték el, a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt - ilyen útburkolati jel hiányában a jelzőtábla előtt - meg kell állni és tovább haladni csak abban az esetben szabad, ha a vezető meggyőződött arról, hogy vasúti jármű nem közlekedik.

Utasítást adó jelzőtáblák

13. § (1) Az utasítást adó jelzőtáblák:

a) „Kötelező haladási irány” (17-19. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben a táblán lévő nyíl (nyilak) által jelzett irányban (irányok valamelyikében) kell továbbhaladni. A tábla alatt elhelyezett autóbust vagy kerékpárt és nyilat (nyilakat) mutató kiegészítő tábla (18/d. ábra) azt jelzi, hogy a menetrend szerint közlekedő autóbust vagy a kerékpáros a jármű jelképét feltüntető kiegészítő táblán lévő nyíl (nyilak) által jelzett irányban haladhat tovább.

a/1. „Kötelező haladási irány veszélyes anyagot szállító jármű részére” (18/a., 18/b., 18/c. ábra), azt jelenti, hogy az útkereszteződésben a veszélyes anyagot szállító járműnek a táblán megjelölt irányban kell továbbhaladnia;

b) „Kikerülési irány” (20-22. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a táblát - illetőleg azt az akadályt vagy egyéb tárgyat, amelyen a táblát elhelyezték - a táblán levő nyíl által jelzett irányban kell kikerülni;

17. ábra

18. ábra

18/a. ábra

18/b. ábra

18/c. ábra

18/d. ábra

19. ábra

20. ábra

21. ábra

22. ábra

c) „Körforgalom” (23. ábra); a tábla olyan utat jelez, amelyen úgy kell haladni, hogy az út által körbezárt terület a vezetőtől balra essék;

23. ábra

d) „Kötelező legkisebb sebesség” (24. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton legalább a táblán megjelölt sebességgel kell haladni - kivéve ha ez a sebesség az út-, a forgalmi, az időjárási vagy a látási viszonyok miatt a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztetné; a jelzőtábla hatályát csak a „Kötelező legkisebb sebesség vége” tábla (25. ábra) oldja fel;

24. ábra

25. ábra

e) „Kerékpárút” (26. ábra); a tábla a kétkerekű kerékpárok közlekedésére kijelölt utat jelez; a segédmotoros rokkantkocsi, a gépi meghajtású kerekesszékek és a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. A kerékpárúton más jármű közlekedése tilos;

26. ábra

f) „Kerékpárút vége” (26/a. ábra);

26/a. ábra

g) „Gyalogút” (26/b. ábra); a tábla olyan önálló utat jelez, amely a gyalogosok közlekedésére szolgál; jármű közlekedése a gyalogúton tilos;

26/b. ábra

h) „Gyalogút vége” (26/c. ábra);

26/c. ábra

i) „Gyalog- és kerékpárút” (26/d. ábra); a gyalogos, a kerekesszék és a kétkerekű kerékpár közlekedésére kijelölt út. Ha a gyalogos és a kerékpáros forgalmat burkolati jel választja el (26/e. ábra), a gyalogos és a kerékpáros csak az útnak a részére kijelölt részén közlekedhet;

26/d. ábra

26/e. ábra

j) „Gyalog- és kerékpárút vége” (26/f. és 26/g. ábra).

26/f. ábra

26/g. ábra

g/1. „Gyalogos övezet (zóna)” (26/h. ábra); a jelzőtábla olyan terület kezdetét jelzi, amelynek útjai a gyalogosok közlekedésére szolgálnak; jármű közlekedése a gyalogos övezetben tilos. Ha a tábla alatt időszakot megjelölő kiegészítő tábla van - a jelzett időszakon kívül - az ott lakók járművei, illetőleg az út kezelője által kiadott engedéllyel rendelkezők járművei, valamint a kerékpárosok - a gyalogosok veszélyeztetése nélkül - legfeljebb 10 km/óra sebességgel közlekedhetnek. A kiegészítő táblán jelzett időszakban az övezetben a várakozás tilos. A mozgáskorlátozott személyt szállító jármű - amennyiben ennek feltételei adóttak - az övezetben közlekedhet és várakozhat.

26/h. ábra

h/1. „Gyalogos övezet (zóna) vége” (26/i. ábra)

26/i. ábra

i/1. „Gyalogos és kerékpáros övezet (zóna)” (26/j. ábra); a jelzőtábla olyan terület kezdetét jelzi, amelynek útjai a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedésére szolgálnak, egyéb jármű közlekedése az övezetben tilos. Kerékpárosoknak, az út számukra burkolati jellel elválasztott vagy eltérő színű burkolattal megjelölt részén kell közlekedni, legfeljebb 20 km/óra sebességgel. Az út egyéb részein a kerékpárosok - a gyalogosok veszélyeztetése nélkül - legfeljebb 10 km/óra sebességgel közlekedhetnek. A kerékpárosok számára kijelölt útfelületen a gyalogosok nem közlekedhetnek. Ha a jelzőtábla alatt időszakot megjelölő kiegészítő tábla van - a jelzett időszakon kívül - az ott lakók járművei és a közútkezelő engedélyével rendelkezők járművei az övezetben legfeljebb 10 km/óra sebességgel közlekedhetnek. A kiegészítő táblán jelzett időszakban az övezetben a várakozás tilos. A mozgáskorlátozott személyt szállító jármű - amennyiben ennek feltételei adottak - az övezetben közlekedhet és várakozhat.

26/j. ábra

j/1. „Gyalogos és kerékpáros övezet (zóna) vége” (26/k. ábra)

26/k. ábra

k) „Hólánccal használata kötelező” (26/l. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy az úton közlekedő járműnek (gépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű) legalább egy hajtott tengelyén a gumibroncsokat hólánccal kell felszerelni.

26/l. ábra

k/1. „Hólánccal használata kötelező vége” (26/m. ábra);

26/m. ábra

k/2. Ha a k) pontban említett jelzőtáblát közúti határátkelőhelyen helyezték el, csak azok a járművek léphetnek be Magyarországra területére, amelyeken készenlétben van legalább egy hajtott tengely gumibroncsainak felszereléséhez szükséges hólánccal.

(2) Ha az (1) bekezdés g) vagy i) pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, ezen az időszakon kívül - legfeljebb 20 km/óra sebességgel, a gyalogosok, illetőleg a gyalogosok és a kerékpárosok veszélyeztetése nélkül - célforgalomban járművek (más járművek) is közlekedhetnek a gyalogúton, illetőleg a gyalog- és kerékpárúton. Ha a gyalog- és kerékpárúton a gyalogosok forgalma a kerékpárosok továbbhaladását akadályozná, a kerékpárosok az úttesten is közlekedhetnek.

A járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblák

14. § (1) A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:

a) „Jobbra bekanyarodni tilos” (27. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben jobbra bekanyarodni tilos;

27. ábra

28. ábra

b) „Balra bekanyarodni tilos” (28. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben megfordulni és balra bekanyarodni tilos;

c) „Megfordulni tilos” (29. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton megfordulni tilos;

29. ábra

30. ábra

d) „Sebességkorlátozás” (30. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél nagyobb sebességgel haladni tilos. A tábla alatt elhelyezett hóesésre (97/a. ábra) vagy esőzésre (97/b. ábra) utaló kiegészítő jelzőtábla azt jelzi, hogy a sebességkorlátozás csak a megjelölt időjárási körülmények vagy nedves útburkolat esetében érvényes. Kiegészítő tábla jelezheti, hogy a sebességkorlátozás meghatározott időszakra vagy bizonyos járműkategóriákra vonatkozik;

e) „Legkisebb követési távolság” (31. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a járműveknek egymást a táblán megjelölnél kisebb távolságban követniök tilos; ha a táblán tehergépkocsik jelképe van, a tilalom az egymást követő járművek közül csak a 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsikra, valamint a vontatókra, a mezőgazdasági vontatókra és a lassú járművekre vonatkozik;

31. ábra

32. ábra

f) „Előzni tilos” (32. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpárnak, segédmotoros kerékpárnak és kerékpárnak, valamint állati erővel vont járműnek és kézikocsinak gépjárművel való előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére;

g) „Tehergépkocsival előzni tilos” (33. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel, valamint az ezen járművekből és pótkocsiból álló járműszerelvényekkel előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpár, kétkerekű segédmotoros kerékpár és kerékpár, valamint állati erővel vont jármű és kézikocsi előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére; ha a jelzőtáblán számérték is megjelenik (33/a. ábra), az előzés tilalma csak az ezt az értéket meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra és lassú járműre vonatkozik;

33. ábra

33/a. ábra

34. ábra

h) „Kötelező megállás” (34. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a táblával megjelölt helyen megállás nélkül továbbhaladni tilos; a táblán levő felirat a megállási kötelezettség indokát tünteti fel;

i) „Szélességkorlátozás” (35. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél - rakományával együtt - szélesebb járművel közlekedni tilos;

35. ábra

36. ábra

j) „Magasságkorlátozás” (36. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél - rakományával együtt - magasabb járművel közlekedni tilos;

k) „Hosszúságkorlátozás” (37. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél - rakományával együtt - hosszabb járművel (járműszerelvénnel) közlekedni tilos;

37. ábra

38. ábra

l) „Súlykorlátozás” (38. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél nagyobb össztömegű járművel (járműszerelvénnel) közlekedni tilos;

m) „Tengelyterhelés-korlátozás” (39. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan járművel közlekedni tilos, amelynek tengelyterhelése - bármelyik tengelyén - a táblán megjelölnél nagyobb;

39. ábra

40. ábra

n) „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani;

o) „Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos” (41. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra gépjárművel - kivéve a kétkerekű motorkerékpárt -, valamint mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos;

41. ábra

42. ábra

p) „Motorkerékpárral behajtani tilos” (42. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra kétkerekű motorkerékpárral, oldalkocsis motorkerékpárral és motoros triciklivel behajtani tilos;

q) „Autóbusszal behajtani tilos” (42/a. ábra) a tábla azt jelzi, hogy az útra autóbusszal - kivéve a menetrend szerint közlekedő autóbust - behajtani tilos;

42/a. ábra

r) „Tehergépkocsival behajtani tilos” (43. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra tehergépkocsival - kivéve a legfeljebb 3500 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű, zárt kocsiszekrényű tehergépkocsit -, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (44. ábra), csak az ezt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű járművel tilos behajtani;

43. ábra

44. ábra

s) „Mezőgazdasági vontatóval behajtani tilos” (45. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos;

45. ábra

t) „Járműszerelvénnel behajtani tilos” (46. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra járműszerelvénnel - kivéve a vonójárműből és egytengelyes vagy félpótkocsiból álló járműszerelvényt - behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (47. ábra), csak olyan járműszerelvénnel tilos behajtani, amelyben a pótkocsi (bármelyik pótkocsi) megengedett legnagyobb össztömege ezt a súlyhatárt meghaladja;

46. ábra

47. ábra

u) „Segédmotoros kerékpárral behajtani tilos” (48. ábra);

48. ábra

v) „Kerékpárral behajtani tilos” (49. ábra);

49. ábra

w) „Kézikocsival bemenni tilos” (50. ábra);

x) „Állati erővel vont járművel behajtani tilos” (51. ábra);

50. ábra

51. ábra

y) „Veszélyes anyagot szállító járművel behajtani tilos” (52. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az útra veszélyes anyagot szállító járművel behajtani tilos;

52. ábra

y/1-2.

53. ábra

z) „Behajtani tilos” (53. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az egyirányú forgalmú útra ebből az irányból behajtani tilos.

z/1. „Korlátozott sebességű övezet” (53/a. ábra) jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Korlátozott sebességű övezet vége” (53/b. ábra) jelzőtábláig az úton a táblán megjelöltnél nagyobb sebességgel haladni tilos.

53/a. ábra

53/b. ábra

z/2. „Korlátozott forgalmú övezet (zóna)” (53/c. ábra) jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Korlátozott forgalmú övezet (zóna) vége” (53/d. ábra) jelzőtábláig az úton a táblán megjelölt súlyhatárt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel közlekedni tilos.

53/c. ábra

53/d. ábra

z/3. „Környezetvédelmi övezet (zóna)” (53/e. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Környezetvédelmi övezet (zóna) vége” (53/f. ábra) jelzőtábláig az úton (övezetben) a gépkocsik nem közlekedhetnek. A kiegészítő jelzőtábla jelzi (53/g. ábra) azon környezetvédelmi igazolólaphoz tartozó - a hatósági jelzésen (rendszám táblán) elhelyezett - matrica színét, amellyel rendelkező gépkocsira a behajtás tilalma vonatkozik. A behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat. A kiegészítő jelzőtáblán „Kivéve engedéllyel” felirat is elhelyezhető.

53/e. ábra

53/f. ábra

53/g. ábra

(2) Ha a jelzőtáblán az (1) bekezdés o)-x) pontjában említett táblák jelképei közül több van feltüntetve, az útra a jelképekkel jelzett valamennyi járművel tilos behajtani (54., 55. ábra).

54. ábra

55. ábra

(3) Ha az (1) bekezdés n)-y) és z/2. pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán „Kivéve célforgalom” felirat van, a tilalom nem vonatkozik arra a járműre, melynek úti célja a táblával megjelölt úton vagy övezetben van.

(4) Ha az (1) bekezdés o)-x) és z/2. pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán „Kivéve áruszállítás” felirat van, áruszállítást végző járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton vagy övezetben van.

(5) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett jelzőtábla hatálya arra az útkereszteződésre terjed ki, amelyik előtt azt elhelyezték.

(6) Az (1) bekezdés *c)-g)* pontjában említett jelzőtábla hatálya a táblánál kezdődik és a következő útkereszteződés kezdetéig tart, kivéve, ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla ennél rövidebb távolságot jelöl meg, vagy a (7) bekezdésben említett jelzőtábla a tilalmat előbb feloldja. A vasúti átgázoló előtt a 90., 91., 92. vagy 95. ábra szerinti veszélyt jelző táblával együtt elhelyezett, az (1) bekezdés *d)* pontjában említett jelzőtábla hatálya a vasúti átgázoló kezdetéig tart.

(7) A „Sebességkorlátozás vége” jelzőtábla (56. ábra) az (1) bekezdés *d)* pontjában említett tábla, az „Előzési tilalom vége” jelzőtábla (57. ábra) az

56. ábra

57. ábra

58. ábra

59. ábra

(1) bekezdés *f)* pontjában említett tábla, a „Tehergépkocsira vonatkozó előzési tilalom vége” jelzőtábla (58. ábra) az (1) bekezdés *g)* pontjában említett tábla, a „Mozgó járművekre vonatkozó tilalmak vége” jelzőtábla (59. ábra) pedig az (1) bekezdés *c)-g)* pontjában említett valamennyi tábla hatályát feloldja.

(8) Ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtáblát a „Lakott terület kezdete” jelzőtáblával együtt helyezték el, a sebességkorlátozás hatálya a teljes lakott területre kiterjed.

(9) Ha az (1) bekezdés *a)-d)*, *f)-g)*, *z/1.*, *z/2.* és *z/3.* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn.

(10) Ha az (1) bekezdés *n)-y)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn; azzal a járművel, amellyel a nem tiltott időszakban az útra behajtottak, a tiltott időszak kezdetéig az utat el kell hagyni.

(11) Ha a „Kivéve célforgalom” vagy a „Kivéve áruszállítás” feliratú kiegészítő tábla időszakot is megjelöl, az útra célforgalomban is csak ebben az időszakban szabad behajtani és azt a megjelölt időszak végéig el kell hagyni.

(12) Az (1) bekezdés *n)-t)* és *z/2.* pontjában említett jelzőtáblánál a köztisztasági és közegészségügyi feladat vagy postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha ez a feladat ellátása érdekében elkerülhetetlen; a feladat elvégzése után az utat minden járműnek haladéktalanul el kell hagyni.

(13) Az (1) bekezdés *n)-p)*, *t)* és *u)* pontjában említett jelzőtáblánál mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a betegszállító gépjármű a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van vagy csak ezen az úton közelíthető meg. A járművel ilyen esetben legfeljebb 20 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

(13a) Az (1) bekezdés *o)* pontjában, *r)* pont 43. ábrájában, *s)* és *t)* pontjában, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott jelzőtáblánál a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a mezőgazdasági erőgép vagy e járműből és pótkocsiból (vontatmányból) álló járműszerelvénnyel vezetője - mezőgazdasági tevékenység végzése érdekében - a tilalom ellenére behajthat, ha a munkavégzés helyének megközelítése érdekében ez elkerülhetetlen vagy egyéb útvonal választása 50%-ot meghaladó mértékű útvonal-hosszabbodást jelent, amennyiben a behajtás a személy és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza.

(14) Ha az (1) bekezdés *n)* pontjában említett jelzőtábla alatt „Kivéve engedéllyel”, „Kivéve taxi”, vagy „Kivéve (tömegközlekedési vállalat)” feliratú kiegészítő tábla van, az útra engedéllyel rendelkező vagy a kiegészítő táblán feltüntetett járművel, továbbá kerékpárral és állati erővel vont járművel szabad behajtani. Az engedélyt az út kezelője adja ki, a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy és jogi személy részére. A (12) bekezdésben meghatározott behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat.

(15) Ha az (1) bekezdés *a)*, *b)*, *n)* és *z)* pontjában említett jelzőtábla alatt az 59/a. ábra szerinti kiegészítő táblán autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra van, a jelzőtáblával jelzett tilalom a menetrend szerint közlekedő autóbusra és/vagy kerékpárra nem vonatkozik.

59/a. ábra

(16) Ha a „Korlátozott forgalmú övezet” jelzőtáblát (53/c. ábra) a „Lakott terület kezdete” (131-131/c. ábra) jelzőtáblával együtt helyezték el, a tilalom hatálya a teljes lakott területre kiterjed.

Megállási és várakozási tilalmat jelző táblák

15. § (1) A járművek megállását vagy várakozását tiltó jelzőtáblák:

a) „Megállni tilos” (60. ábra); a tábla azt jelzi, hogy - a forgalmi vagy műszaki okból szükséges megállást kivéve - megállni, valamint várakozni tilos;

60. ábra

61. ábra

b) „Várakozni tilos” (61. ábra); a tábla azt jelzi, hogy várakozni tilos; a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán levő felirat jelezheti, hogy a várakozási tilalom a járművek meghatározott körére nem terjed ki;

c) „Korlátozott várakozási övezet” (61/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton „Korlátozott várakozási övezet vége” (61/b. ábra) tábláig a várakozás a 113. és 114. ábra szerinti kiegészítő táblán feltüntetett időtartamig, illetőleg feltételekkel engedélyezett.

61/a. ábra

61/b. ábra

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett jelzőtáblák hatálya a táblánál kezdődik és a következő útkereszteződésig tart, kivéve

a) ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla ennél rövidebb távolságot jelöl meg,

b) ha ellenkező értelmű jelzőtábla a tilalmat előbb feloldja,

c) a (3) bekezdésben említett esetet.

(3) Az (1) bekezdésben említett jelzőtáblák alatt - a tábla síkjára merőlegesen - elhelyezett kiegészítő táblán nyíl jelezheti, hogy a tilalom hatálya a táblától kezdődően vagy a tábláig áll fenn (a nyíl iránya a korlátozás alá eső terület felé mutat, 62. ábra), illetőleg a tábla előtt és után egyaránt fennáll (63. ábra).

62. ábra

63. ábra

(4) Ha az (1) bekezdésben említett jelzőtáblák alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn.

(5) Ha az (1) bekezdés b) pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időtartamot jelöl meg, a jelzőtábla csak a megjelölt időtartamot meghaladó várakozást tiltja.

(6) Az (1) bekezdés *b)* pontjában említett jelzőtábla alatt kiegészítő tábla utalhat arra, hogy a várakozás kijelölt rakodóhely szabadon hagyása érdekében tilos. A kiegészítő tábla feltünteti azt az időszakot és távolságot is, amelyen a tilalom fennáll (61/c. ábra). Ilyen helyen az áruszállító jármű a folyamatos fel- és lerakodáshoz szükséges ideig maradhat; más jármű - akár 5 percnél hosszabb ideig is - akkor tartózkodhat, ha a vezető a járműnél marad és áruszállító jármű érkezésekor annak a rakodóhelyre való beállítását haladéktalanul lehetővé teszi.

61/c. ábra

(7) Az (1) bekezdésben említett jelzőtáblák alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (63/a. ábra) az útpadkán történő megállási (várakozási) tilalomra is utal.

63/a. ábra

(8) Az (1) bekezdés *c)* pontjában említett „Korlátozott várakozási övezet” jelzőtábla a 14. § (14) bekezdésében meghatározott jelzőtáblával és kiegészítő táblával együtt is alkalmazható. Ebben az esetben a várakozás feltételeire a kiegészítő táblán feltüntetettek az irányadók.

(9) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett jelzőtáblák alatt elhelyezett kiegészítő tábla (63/b. ábra) azt jelzi, hogy az itt szabálytalanul várakozó járművet elszállítással eltávolíthatják.

63/b. ábra

(10) A 17. § (1) bekezdés *e)* pontjában említett jelzőtáblák (113. és 114. ábra) és a 15. § (1) bekezdés *c)* pontjában említett jelzőtábla (61/a. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő tábla (63/c. ábra) azt jelzi, hogy a jelzőtáblákkal meghatározott várakozási szabályokat megszegő járművet kerékbilincs alkalmazásával rögzíthetik.

63/c. ábra

Veszélyt jelző táblák

16. § (1) A veszélyt jelző táblák:

a) „Veszélyes útkanyarulat balra” (64. ábra), „Veszélyes útkanyarulat jobbra” (65. ábra);

64. ábra

65. ábra

b) „Egymás utáni veszélyes útkanyarulatok”; a tábla azt jelzi, hogy az úton egymás után két vagy több veszélyes útkanyarulat van; a tábla jelzi azt is, hogy az első útkanyarulat balra (66. ábra) vagy jobbra (67. ábra) vezet;

66. ábra

67. ábra

c) „Veszélyes lejtő” (68. ábra), illetőleg „Veszélyes emelkedő” (69. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton jelentősebb lejtő, illetőleg emelkedő van; a táblán levő szám a veszélyes útszakasz legnagyobb lejtésének, illetőleg emelkedésének a százalékos mértékét jelzi;

68. ábra

69. ábra

d) „Útszűkület” (70-71. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az úttest szélessége a megelőző útszakaszhoz képest számottevően csökken;

70. ábra

71. ábra

e) „Szembejövő forgalom” (72. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton - a korábbi forgalmi rendtől vagy a megelőző útszakasz egyirányú forgalmától eltérően - kétirányú forgalom van;

72. ábra

73. ábra

f) „Kompátkelés vagy nyitható híd” (73. ábra);

g) „Rakpart vagy meredek part” (74. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az út közvetlenül a vízparton vagy szakadék mellett vezet;

74. ábra

75. ábra

h) „Bukkanó” (75. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a domborzati viszonyok miatt a kilátás korlátozott;

i) „Egyenetlen úttest” (76. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttest a megelőző útszakaszéhoz képest lényegesen rosszabb állapotban van, vagy az úttesten sebességcsökkentő bordákat (küszböket) alakítottak ki;

76. ábra

77. ábra

j) „Csúszós úttest” (77. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttest erősen csúszóssá válhat;

k) „Kavicsfelverődés” (78. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a járművek kerekei - az úttest laza szerkezete miatt - kavicsfelverődést idézhetnek elő;

l) „Kőömlás” (79. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttestre - kőömlás következtében - nagyobb kövek kerülhetnek;

78. ábra

79. ábra

m) „Úton folyó munkák” (80. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttesten vagy annak közvetlen közelében útjavítási, karbantartási vagy egyéb hasonló munkát folytatnak;

80. ábra

81. ábra

n) „Mélyrepülés” (81. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az út felett alacsonyan repülő légitársaság tűnhet fel;

o) „Oldalszél” (82. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton gyakori az erős oldalirányú szél;

82. ábra

83. ábra

p) „Gyalogosátkelés” (83. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttesten útburkolati jellel kijelölt gyalogosátkelőhely van;

q) „Gyermekek” (84. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a gyermekeknek az úttestre lépésével fokozottan számolni kell;

84. ábra

r) „Állatok”; a tábla azt jelzi, hogy az úttesten házi állatok vagy szabadon élő állatok (85-86. ábra) megjelenésével fokozottan számolni kell;

85. ábra

86. ábra

s) „Forgalomirányító fényjelző készülék” (87. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton járművek forgalmát irányító fényjelző készülék van;

87. ábra

t) „Egyenrangú utak kereszteződése” (88. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan útkereszteződés van, amelyben a jobbról érkező járműnek van elsőbbsége;

88. ábra

89. ábra

u) „Útkereszteződés alárendelt úttal” (89. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan útkereszteződés van, amelyben a járműnek elsőbbsége van a keresztező úton érkező járművel szemben; a jelzőtábla azt is jelezheti, hogy az alárendelt út melyik irányból torkollik az elsőbbséggel rendelkező útba (89/a. ábra). A jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla mutathatja az útkereszteződés alaprajzi vázlatát, vastag vonallal jelezve az elsőbbséggel rendelkező út vonalvezetését (89/b. ábra);

89/a. ábra

89/b. ábra

90. ábra

v) „Sorompó nélküli vasúti átjáró” (90. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan vasúti átjáró van, amelynél teljes vagy félsorompó felszerelve nincs; a jelzőtábla alatt kiegészítő tábla jelzi, ha az átjárót fényesorompó biztosítja (91. ábra);

91. ábra

92. ábra

93. ábra

x) „Sorompóval biztosított vasúti átjáró” (92. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton teljes vagy félsorompóval biztosított vasúti átjáró van; a jelzőtábla alatt elhelyezett - a v) pontban említett - kiegészítő tábla jelzi, ha az átjárót fényesorompó is biztosítja;

y) „Villamos” (93. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az utat villamospálya keresztezi;

z) „Egyéb veszély” (94. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton az a)-y) pontban említett jelzőtáblákkal nem jelezhető veszély van; a veszély fajtáját a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla tünteti fel; ilyen tábla jelzi, hogy az úttesten hosszanti vályúk alakultak ki (nyomvályús útszakasz: 94/a. ábra); ilyen tábla jelzi az utat keresztező vasúti pályát is, ha vasúti jármű áthaladását jelzőőr biztosítja (95. ábra).

z/1. „Gyalogosok” (95/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy fokozottan számolni kell az úttesten gyalogosok közlekedésével;

z/2. „Kerékpárosok” (95/b. ábra); a tábla azt jelzi, hogy fokozottan számolni kell az úttesten kerékpárosok közlekedésével;

z/3. A z/2. pontban említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (95/c. ábra) azt jelzi, hogy az úton olyan kereszteződés van, ahol fokozottan számítani kell kerékpárosok kereszttirányú közlekedésére;

z/4. „Útzár” (95/d. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az utat rendőrség útzár telepítésével lezárta;

z/5. „Körforgalom” (95/e. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a következő útkereszteződésben körforgalmú forgalmi rend van;

94. ábra

94/a. ábra

95. ábra

95/a. ábra

95/b. ábra

95/c. ábra

95/d. ábra

95/e. ábra

z/6. „Torlódás” (95/f. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton forgalmi akadályt képezhetnek a feltorlódott járművek.

95/f. ábra

(2) A veszélyt jelző tábla és a veszély helye (a veszélyes útszakasz kezdete) között a távolság

- autópályán 250-500 méter,
- lakott területen kívül egyéb úton 150-250 méter,
- lakott területen 50-100 méter,

kivéve ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla (96. ábra) rövidebb távolságot jelöl meg.

96. ábra

97. ábra

(3) A jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán - két felfelé mutató nyíl között - levő felirat jelzi, ha a veszély hosszabb útszakaszon áll fenn (97. ábra).

(4) A vasúti átjárót - az (1) bekezdés v), x), illetőleg z) pontjában említett veszélyt jelző táblán felül - a következő jelzőtáblák is jelzik:

a) „Vasúti átjáró kezdete” (98-99. ábra), illetőleg „Két- vagy többvágányú vasúti átjáró kezdete” (99/a-99/b. ábra);

98. ábra

99. ábra

99/a. ábra

99/b. ábra

b) „Vasúti átjárót előjelző táblák” (100-102. ábra); a három előjelző tábla azt jelzi, hogy a jármű vezetője vasúti átjáróhoz közeledik; a veszélyt jelző tábla alatt elhelyezett háromsávos, az ezt követően elhelyezett kétsávos, majd egysávos előjelző tábla a veszélyt jelző tábla és a vasúti átjáró közötti útszakaszt három egyenlő részre osztja. Ezek az előjelző táblák nincsenek minden vasúti átjáró előtt elhelyezve.

100. ábra

101. ábra

102. ábra

(5) Az (1) bekezdés j) és z) pontjában meghatározott jelzőtábla alatt elhelyezett hóesésre (97/a. ábra) vagy esőzésre (97/b. ábra) utaló kiegészítő jelzőtábla, a megjelölt időjárási körülmények esetében jelentkező fokozott baleseti veszélyre utal.

97/a. ábra

97/b. ábra

Tájékoztatást adó jelzőtáblák

17. § (1) A táájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:

a) „Kijelölt gyalogosátkelőhely” (103. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úttestet a táblánál útburkolati jellel kijelölt gyalogosátkelőhely keresztezi;

a/1. „Gyalogos alul- vagy felüljáró” (103/a. ábra);

103. ábra

103/a. ábra

a/2. „Alagút” (103/b. ábra); a jelzőtáblán megjelenő felirat az alagút hosszát, a kiegészítő táblán megjelenő felirat az alagút kezdetének távolságát jelöli meg.

103/b. ábra

a/3. „Alagút vége” (103/c. ábra);

103/c. ábra

b) „Egyirányú forgalmi út” (104-105. ábra);

104. ábra

105. ábra

105/a. ábra

c) „Zsákutca” (106. ábra);

106. ábra

c/1. „Zsákutca kerékpáros továbbhaladási lehetőséggel” (106/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy kerékpáros részére a továbbhaladás lehetősége biztosított.

106/a. ábra

d) „Autóbuszmegállóhely” (107. ábra); „Trolibuszmegállóhely” (108. ábra); illetőleg „Villamosmegállóhely” (109. ábra); a tábla menetrend szerint közlekedő autóbusz-, trolibusz-, illetőleg villamosjárat megállóhelyét jelzi;

107. ábra

108. ábra

109. ábra

d/1. „Taxiállomás” (109/a. ábra); a tábla a személytaxi részére kijelölt várakozó helyet jelzi; a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a taxiállomáson egy időben várakozó személytaxik megengedett számát;

109/a. ábra

d/2. „Magánút” (109/b. ábra); „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra) jelzőtábla alatt elhelyezett tábla azt jelzi, hogy az út a közforgalom elől el van zárva;

109/b. ábra

e) „Várakozóhely” (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját (pl. a jobb oldali kerekkel a járdára állva kell várakozni) (111. ábra), vagy azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. csak személygépkocsik 112. ábra, csak kerékpárok 112/c. és 112/f. ábra, mozgáskorlátozott személyt szállító jármű 115. ábra és 115/a. ábra) részére van fenntartva. Ahol a várakozást ellenőrző óra van, kiegészítő tábla (113. ábra) jelezheti azt az időszakot, amelyben a várakozást ellenőrző óra (parkométer) vagy jegykiadó automata működtetése kötelező, vagy a kiegészítő tábla jelezheti azt is, hogy várakozni csak meghatározott időtartamig és a 41. § (4)-(5) bekezdésében foglaltak megtartásával szabad (113. és 114. ábra). A mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhelyet kiegészítő tábla (115. ábra) vagy külön jelzőtábla (115/a. ábra) jelezheti;

e/1. „Várakozóhely a közlekedési korlátozás alá eső nehéz tehergépkocsik részére” (112/a., 112/b. ábra), a tábla azt jelzi, hogy a várakozóhely a korlátozás hatálya alá eső nehéz tehergépkocsik részére ki van jelölve;

e/2. „Várakozási övezet (zóna)” (112/d. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a várakozás megengedett vagy - 113. és 114. ábra szerinti kiegészítő táblán feltüntetett módon - a „Várakozási övezet (zóna) vége” (112/e. ábra) jelzőtábláig a várakozás feltételekhez kötött.

110. ábra

111. ábra

112. ábra

112/a. ábra

112/b. ábra

112/c. ábra

112/d. ábra

112/e. ábra

112/f. ábra

113. ábra

114. ábra

115. ábra

115/a. ábra

f) „Besorolás rendjét jelző tábla”(116. ábra): a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződés előtt - a továbbhaladási iránytól függően - melyik forgalmi sávba kell besorolni; a nyilak szárában - pajzs alakban - az út számozása is feltüntethető;

116. ábra

f/1. „Kerékpáros közvetett kapcsolat” (116/a. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésnél a kerékpárosnak, amennyiben balra kíván továbbhaladni, a kerékpárról leszállva, a keresztező út menetirány szerinti jobb oldalán közlekedő járművekhez kell besorolnia és az útkereszteződésen áthaladnia.

116/a. ábra

g) „Autóbusz forgalmi sáv” (117. ábra); a tábla az autóbusz forgalmi sáv kezdetét, az úttesten történő elhelyezkedését és a rajta közlekedők haladási irányát jelzi;

g/1. „Kerékpársáv” (117/a. ábra); a tábla a kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését és a közlekedők haladási irányát jelzi;

117. ábra

117/a. ábra

g/2. „Kerékpársáv vége” (117/b. ábra):

117/b. ábra

g/3. „Kerékpárosok által is használható autóbusz forgalmi sáv” (117/c. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az autóbusz forgalmi sávon a kerékpárosok közlekedése is megengedett.

117/c. ábra

g/4. „Út melletti kerékpárút” (117/d. és 117/e. ábra):

117/d. ábra

117/e. ábra

g/5. „Út melletti kerékpárút vége” (117/f. ábra):

117/f. ábra

g/6. „Nyitott kerékpársáv” (117/g. ábra); a tábla a kerékpárosok egyirányú közlekedésére kijelölt kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését jelzi;

g/7. „Nyitott kerékpársáv vége” (117/h. ábra):

117/g. ábra

117/h. ábra

h) „Kapaszkodósáv” (118. ábra): a tábla emelkedő úton a lassabban haladó járművek közlekedésére szolgáló kiegészítő sáv (kapaszkodósáv) kezdetét jelzi. A tábla jelezheti azt a sebességértéket is, amelynél kisebb sebességgel haladó jármű a kapaszkodósávot köteles igénybe venni (119. ábra);

118. ábra

119. ábra

i) „Kapaszkodósáv vége” (120-121. ábra);

120. ábra

121. ábra

j) „Lakó-pihenő övezet” (122. ábra);

122. ábra

k) „Lakó-pihenő övezet vége” (123. ábra);

123. ábra

l)-q)

130. ábra

r) „Kerülő útírányt jelző tábla” (130. ábra); a tábla - olyan útkereszteződés előtt, amelyben a bekanyarodást tábla tiltja - azt jelzi, hogy a keresztező út milyen kerülő útírányon érhető el;

s) „Lakott terület kezdete” (131., 131/a., 131/b., 131/c. ábra):

t) „Lakott terület vége” (132., 132/a., 132/b., 132/c. ábra):

131. ábra

131/a. ábra

131/b. ábra

131/c. ábra

132. ábra

132/a. ábra

132/b. ábra

132/c. ábra

u) „Helynévtábla” (133. ábra); a tábla jelentősebb hely, folyó stb. nevét tünteti fel;

133. ábra

v) „Útirány előjelző tábla” (134-137. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a megjelölt helységek a következő útkereszteződésnél melyik irányban érhetőek el; az útirányt jelképező nyíl megszakításában levő tilalmi, illetőleg veszélyt jelző tábla az útkereszteződést követő útszakaszon fennálló - jelzőtáblával jelzett - tilalom, illetőleg veszély előjelzésére szolgál (138-139. ábra);

134. ábra

135. ábra

136. ábra

137. ábra

138. ábra

139. ábra

v/1. „Útirány előjelző tábla” (139/a-139/b. ábra); a tábla autópályán és autóúton azt jelzi, hogy a megjelölt helységek vagy a megjelölt országok a következő útkereszteződésnél melyik irányban érhetőek el;

139/a. ábra

139/b. ábra

x) „Útirányjelző tábla” (140-143. ábra); a tábla útkereszteződésnél jelzi, hogy a megjelölt helységek melyik irányban érhetőek el;

x/1. „Kerékpáros útirányjelző tábla” (142/a., 142/b. ábra);

140. ábra

141. ábra

142. ábra

142/a. ábra

142/b. ábra

143. ábra

y) „Útvonal megerősítő tábla” (144-145. ábra); a tábla az út számát, illetőleg azt jelzi, hogy az út hova vezet;

144. ábra

145. ábra

y/1. „Útvonal megerősítő tábla” (145/a. ábra); a tábla autópályán és autóúton az út számát, a táblán megjelölt települések távolságát (km mértékegységben) jelzi, továbbá az útcsatlakozások távolságát is jelezheti;

145/a. ábra

z) „Terelőút” (146-147. ábra); az út lezárása esetén arról tájékoztat, hogy a terelőút merre vezet.

146. ábra

147. ábra

(2) Az út mellett vagy közelében lévő egyes létesítményekről a 2. számú függelékben meghatározott - kék vagy barna alapszínű - jelzőtáblák adhatnak tájékoztatást.

➡(2a) A templomra és a vallásgyakorlásra rendelt helyre - a 2. számú függelék 20/a. ábra szerint - utaló tábla alapszíne barna. E tájékoztató tábla kiegészítő jelzőtáblájának felirata utalhat a vallási közösség nevére, az általa használt épület nevére és az általa végzett vallásos szertartások időpontjára.

(3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg:

a) az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros,
b) az autóbusz forgalmi sávon a menetrend szerint közlekedő autóbusz,
c) a kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz forgalmi sávon - az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően - a kerékpáros is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.

(4) Az (1) bekezdés v), x), y) pontjában meghatározott jelzőtáblák zöld, kék vagy fehér alapszínűek lehetnek.

Útburkolati jelek

18. § (1) Az útburkolati jelek:

a) úttest szélét jelző vonal: hosszirányú folytonos - az útkereszteződésnél szaggatott - vonal;

b) terelővonal: hosszirányú - egy vagy [olyan útszakaszon, ahol a forgalmat a 9. § (1) bekezdésének e) pontjában említett fényjelző készülék szabályozza] közvetlenül egymás mellett levő két párhuzamos - szaggatott vonal, amely az úttest felezővonalát jelzi, a forgalmi sávokat egymástól vagy a nyílt villamospályát a forgalmi sávtól választja el; a szaggatott vonalak közötti térközök csökkenése arra hívja fel a figyelmet, hogy a terelővonal záróvonalban folytatódik; a terelővonalon a járművel folyamatosan haladni nem szabad;

c) záróvonal: hosszirányú folytonos vonal, amely az úttest felezővonalát jelzi, illetőleg a két forgalmi irányt, a forgalmi sávokat egymástól, vagy a nyílt villamospályát a forgalmi sávtól választja el; a záróvonalat járművel sem átlépni, sem érinteni nem szabad; ha azonban közvetlenül a záróvonal mellett terelővonal is van, a záróvonal a terelővonal felől - az előzésre, illetőleg a bekanyarodásra vonatkozó szabályok megtartásával - átléphető;

d) autóbusz forgalmi sáv: útburkolati jellel jelölt forgalmi sávban levő „BUSZ” felirat, amely azt jelzi, hogy a forgalmi sávban csak az erre vonatkozó külön szabályok [36. § (8) bek.] szerint szabad közlekedni;

e) előjelző nyíl (148-150. ábra); azt jelzi, hogy a forgalmi sávból a következő útkereszteződésnél melyik irányba (irányokba) szabad továbbhaladni;

148. ábra

149. ábra

150. ábra

151. ábra

f) terelőnyíl (151. ábra); azt jelzi, hogy a forgalmi sávot - a sávváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartásával - a jelzett irányban el kell hagyni;

g) gyalogosátkelőhely (152. ábra);

152. ábra

h) megállás helyét jelző vonal: keresztirányú szaggatott vagy folytonos vonal, amely azt a helyet jelzi, ahol a járművel - ha a megállást az elsőbbség megadása, a vasúti jármű áthaladásának biztosítása, illetőleg fényjelző készülék vagy vasúti átjárót biztosító jelzőberendezés jelzése szükségessé teszi - meg kell állni; ha az elsőbbségadási kötelezettség „Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla jelzéséből következik, erre a vonal előtt levő háromszög alakú útburkolati jel (153. ábra) hívhatja fel a figyelmet;

153. ábra

h/1. „Előretolt kerékpáros felálló hely a balra bekanyarodó kerékpárosok számára” (153/a. ábra); a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon (158/k. ábra) vagy a kerékpársávon oda érkező és balra bekanyarodó kétkerekű kerékpárok a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel (158/i. ábra) megjelölt úttestre csak a járművek forgalmát irányító fényjelző készülék piros fényjelzésének időtartamában szabad - a 36. § (12) bekezdésében foglaltak és a besorolás általános szabályai szerint - a többi jármű elé besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni;

153/a. ábra

i) kötelező megállás helyét jelző vonal (154. ábra); azt a helyet jelzi, ahol az „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla jelzése folytán meg kell állni;

154. ábra

j) várakozóhely (155-156. ábra); az egy gépkocsi várakozására szolgáló helyet jelöli meg;

155. ábra

156. ábra

k) járműforgalom elől elzárt terület (157. ábra); az útburkolati jellel jelzett területre járművel ráhajtani tilos;

157. ábra

l) megállóhely (158. ábra); menetrend szerint közlekedő autóbusz- vagy trolibuszjárat megállóhelyét, illetőleg taxi állomását jelzi; a jel kiegészíthető a megfelelő járműre utaló felirattal;

158. ábra

m) megállási tilalmat jelző vonal: az úttest szélén vagy a járda szegélyén levő folytonos vonal, amely - jogszabály rendelkezéséből vagy jelzőtábla jelzéséből folyó - megállási tilalomra hívja fel a figyelmet;

n) várakozási tilalmat jelző vonal: az úttest szélén vagy a járda szegélyén levő szaggatott vonal, amely - jogszabály rendelkezéséből vagy jelzőtábla jelzéséből folyó - várakozási tilalomra hívja fel a figyelmet;

o) veszélyes helyre figyelmeztető vonal (158/a. ábra): e vonallal együtt útburkolati jel jelezheti a veszély jellegét is (158/b., 158/c., 158/d. és 158/h. ábra);

158/a. ábra

158/b. ábra

158/c. ábra

158/d. ábra

158/h. ábra

p) veszélyes hely előjelzésére szolgáló vonalak:
keresztirányú egymást követő folytonos vonalak (158/f. ábra), amelyek azt jelzik, hogy az úton sebességkorlátozásra vagy megállási kötelezettségre kell számítani;

p/1. az utat keresztező kerékpárút (158/g. ábra).

158/f. ábra

158/g. ábra

p/2. „Kerékpárosok közlekedésére kijelölt úttest” (158/i. ábra):

158/i. ábra

s) „X-jel” (158/j. ábra); az egymást keresztező vonalak a várakozás tilalmát jelzik, ahol a jelzett területet valamely okból (pl. kapubejárat, tűzcsap stb.) szabadon kell hagyni.

158/j. ábra

(2) Az (1) bekezdés

a) a), b), c), e), h), i) és k) pontjaiban említett útburkolati jel fehér vagy sárga,

b) l)-n) és p) pontjaiban említett útburkolati jel sárga,

c) a többi útburkolati jel fehér.

Ha az a) pontban említett útburkolati jel sárga színű, az úttestnek, illetőleg egy részének a lezárása miatt szükséges forgalmi rend változásra hívhatja fel a figyelmet.

(3) Különösen veszélyes helyekre - elsősorban a vasúti átjáró és az útkereszteződés területére - szaggatott vonallal körülhatárolt sárga színű útburkolati jel (158/e. ábra) hívhatja fel a járművezetők figyelmét.

158/e. ábra

(4) A kerékpársávot az úttest többi részétől folytonos - az útkereszteződésnél, továbbá ahol a járművek várakozóhelyét az úttest széle és a kerékpársáv külső széle között jelölték ki, szaggatott - sárga vonal választja el.

(5) A járdára festett folytonos fehér vonal azt a határt jelzi, ameddig a járművek a járdának az úttest felőli részét várakozás céljára igénybe vehetik.

(6) A gyalog- és kerékpárútra festett folytonos sárga vonal a gyalogos és kerékpáros forgalmat választja el egymástól. Lakott területen belül - járdán létesített - kerékpárutat eltérő színű és/vagy anyagú burkolat, vagy folytonos sárga vonal választja el a gyalogos forgalomtól.

(7) A 17. § (1) bekezdés e) pontjában szereplő kiegészítő tábla ábrája (115. ábra), amely a mozgáskorlátozottak gépjárművei részére fenntartott várakozóhelyet jelöli, útburkolati jelként önállóan is alkalmazható.

(8) Az úttest vagy egy részének lezárása miatt szükséges ideiglenes forgalomszabályozásnál alkalmazott - az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott - sárga színű útburkolati jel kiegészíthető vagy helyettesíthető:

a) függőleges jelzőfelülettel és fényvisszaverő prizmaival ellátott vagy

b) fényt kibocsátó

burkolati jelzőtestekkel.

(9) Az úttesten, burkolati jellel kijelölt kerékpáros nyom (158/k. ábra) jelzi a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelületet. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

158/k. ábra

(10) A nyitott kerékpársávot - amely a kerékpárosok közlekedésére kijelölt sáv - az úttesten felfestett fehér színű szaggatott vonal és kerékpárt mutató burkolati jel is jelzi. A nyitott kerékpársávot - az egy irányban vagy egymással szemben közlekedő járművek egymás mellett történő elhaladás ezt szükségessé teszi - más járművek is igénybe vehetik, az irányváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartása mellett. A jobbra bekanyarodást a nyitott kerékpársávról kell végrehajtani. A kerékpáros balra bekanyarodásra történő felkészülés céljából, vagy ha a nyitott kerékpársáv megszűnik, a nyitott kerékpársávot elhagyhatja.

Vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések

19. § (1) A vasúti átjáró biztosítására szolgáló jelzőberendezések: a fénysorompó, a félsorompó és a teljes sorompó.

(2) A fénysorompó a vasúti jármű közeledését és áthaladását két egymás mellett levő, felváltva villogó piros fénnel jelzi; egyébként a készülék villogó fehér fényt ad.

(3) A félsorompó a vasúti jármű közeledésekor és áthaladásának ideje alatt az úttest menetirány szerinti jobb oldalát - piros-fehér színű - sorompórúddal lezárja. A félsorompóval együtt fénysorompó is működik.

(4) A teljes sorompó a vasúti jármű közeledésekor és áthaladásának ideje alatt az utat, illetőleg az úttestet teljes szélességében - piros-fehér színű sorompórúddal lezárja. A teljes sorompót kiegészítheti olyan berendezés, amely

a) a sorompó lezárásának a megkezdését és záródását hangjelzéssel jelzi;

b) a sorompó lezárásának a megkezdését; valamint záródását és zárva tartását (a teljes felnyitásig) két egymás mellett levő felváltva villogó piros fénnel jelzi.

(5) A félsorompó és a teljes sorompó sorompórúdján piros fényvisszaverő, illetőleg piros fényt adó lámpa van.

(6) A továbbhaladás tilalmát jelzi, ha

a) az - egyedül vagy félsorompóval együtt alkalmazott - fénysorompó villogó piros fényjelzést ad;

b) a fél-, illetőleg a teljes sorompó rúdja mozgásban vagy lezárt állapotban van;

c) a teljes sorompót kiegészítő berendezés [(4) bek.] hang- vagy fényjelzést ad.

(7) Az (1) bekezdésben említett berendezések üzemzavarát jelzi, ha

a) a fénysorompón sem a piros, sem a fehér fény nem világít;

b) a félsorompó rúdja nyitott vagy félig nyitott állapotban van és a fénysorompón sem a piros, sem a fehér fény nem világít;

c) a sorompórúdak eltérő állásban vagy félig nyitott helyzetben vannak.

(8) A továbbhaladást - a 39. § (1) bekezdésében foglaltak megtartása mellett - engedélyezi

a) a fénysorompó villogó fehér fényjelzése,

b) a teljes sorompó rúdjainak nyitott helyzete, feltéve hogy a sorompót kiegészítő hang- vagy fényjelző berendezés jelzést nem ad.

Egyéb közúti jelzések

20. § (1) A járda (járdasziget) szélén levő fekete-fehér színű lánc-, illetőleg csőkorlát vagy más hasonló berendezés azt jelzi, hogy a gyalogosnak az úttestre lépnie tilos.

(2) Az út kanyarulatát - veszélyes útkanyarulatban a veszélyt jelző táblán felül - az útkanyarulatban elhelyezett olyan tábla is jelezheti, amelyen nyílalakú fekete-fehér sávok mutatnak a továbbhaladás irányába (159. ábra).

159. ábra

(3) Az úttestnek, illetőleg az úttest egy részének a lezárását piros-fehér színű korlát, továbbá nyíl alakban vagy ferdén sávozott tábla, terelőfűzőr vagy terelőbóják, éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetében ezen felül folyamatos piros vagy villogó sárga fényt adó lámpák is jelzik.

(4) A fekete-fehér színű sorompó azt jelzi, hogy a lezárt területre engedély nélkül behajtani tilos.

(5) Négyzet alakú fekete alapon fehér számértéket feltüntető jelzés azt a sebességet (km/órán) jelzi, amellyel forgalomirányító fényjelző készülékek előtt az egyenletes haladás érdekében közlekedni célszerű (160. ábra).

160. ábra

(6) „Gyermekszállítás” (160/a. ábra): a gyermekeket szállító autóbusz vagy az iskolabusz elején és hátulján elhelyezett - legalább 40x40 cm méretű, fényt kibocsátó, megvilágított vagy fényvisszaverő - tábla az álló jármű környezetében gyermekek közlekedésére figyelmeztet. Tilos a „Gyermekszállítás” táblával megjelölt autóbust kikerülni, valamint mellette a szembe jövő forgalomnak elhaladni, ha az párhuzamos közlekedésre nem alkalmas úttesten áll és a gyermekek be- és kiszállását a vezető az autóbusz mindkét oldali első és hátsó irányjelzőjének egyidejű működtetésével jelzi.

20/A. § Egyes közúti jelzésekre vonatkozó külön rendelkezések

A 11-18. és a 20. §-ban meghatározott közúti jelzések ábráiban a feliratok, a számértékek, a továbbhaladás irányát jelző nyilak, az útkereszteződések és útszűkületek alaprajzi vázlatait feltüntető vonalak, továbbá az egyéb területek alaprajzi vázlatai (74., 106., 111., 112., 130., 138., 139., 155., 156. és 157. ábra) példálózó jellegűek; e jelzések mindenkor a tényleges helyzetet, illetőleg szabályozást tüntetik fel.

III. RÉSZ

A gyalogosokra és a járművek utasaira vonatkozó szabályok

Gyalogosok közlekedése

21. § (1) A gyalogosnak a járdán, ahol pedig járda nincs, a leállósávon, az útpadkán vagy a kerékpárúton kell közlekednie.

(2) Ha az úton sem járda, sem leállósáv, sem útpadka, sem kerékpárút nincs - vagy az a gyalogosközlekedésre, illetőleg a kerekes székkal való közlekedésre alkalmatlan -, a gyalogosok az úttesten közlekedhetnek.

(3) Ha a gyalogosok az úttesten közlekednek, az úttest szélén, egysorban

a) lakott területen lehetőleg a menetirány szerint a bal oldalon, lakott területen kívül mindig a bal oldalon, a járműforgalommal szemben,

b) a segédmotoros kerékpárt vagy kerékpárt toló, továbbá a kerekes székkal közlekedő mozgáskorlátozott gyalogosok mindig a menetirány szerint a jobb oldalon haladhatnak.

(4) A gyalogosnak az úton olyan tárgyat, illetőleg anyagot, amely sérülést, rongálást vagy szennyezést okozhat, csak megfelelően becsomagolva szabad vinnie. Olyan tárggyal, amely méretei miatt a gyalogosforgalmat zavarná, az úttesten - a menetirány szerinti jobb oldalon, az úttest szélén - kell közlekedni; éjszaka és korlátozott látási viszonyok között az ilyen tárggyal közlekedő gyalogosnak a járművek vezetői által előlről és hátulról kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinnie.

(5) A gyalogos az úttesten a kijelölt gyalogosátkelőhelyen, ha pedig a közelben kijelölt gyalogosátkelőhely nincs,

a) lakott területen levő főútvonalon az útkereszteződésnél (a járda meghosszabbított vonalában), valamint a menetrend szerint közlekedő jármű megállóhelyén levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda között (a járdaszívet teljes hosszában),

b) egyéb helyen bárhol,
a legrövidebb áthaladást biztosító irányban mehet át.

(6) A gyalogos az úttestre akkor léphet, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről. Az úttestre váratlanul nem léphet, köteles az úttesten késedelem nélkül átmenni és tartózkodni minden olyan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja vagy megtévesztheti.

(7) A kijelölt gyalogosátkelőhelyen áthaladó gyalogosnak a járművekkel szemben elsőbbsége van. Ugyancsak elsőbbsége van - kijelölt gyalogosátkelőhely hiányában is - az útkereszteződésnél áthaladó gyalogosnak azokkal a járművekkel szemben, amelyek arra az útra kanyarodnak be, amelyen a gyalogos áthalad. A megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművekkel szemben azonban a gyalogosnak elsőbbsége ezeken a helyeken sincs.

(8) A gyalogos olyan helyen, ahol a járművekkel szemben elsőbbsége nincs, mielőtt az úttestre lép, köteles meggyőződni arról, hogy áthaladásával a járműforgalmat nem zavarja. Nem léphet az úttestre, ha a jármű olyan közel van, hogy annak zavarása nélkül az úttesten átmenni nem tud.

(9) A gyalogosnak tilos

a) híd, alagút, aluljáró, felüljáró úttestjén áthaladni;

b) olyan helyen, ahol a járművekkel szemben elsőbbsége nincs, a szabad kilátást gátló akadály (nagyobb álló jármű stb.) közelében az úttestre lépni;

c) lánc-, illetőleg csőkorlátot, sorompót kinyitni, azon átmászni, alatta átbújni, illetőleg azt megkerülve elzárt területre (úttest, útszakasz, vasúti pálya stb.) lépni;

d) villamospályán közlekedni, vasúti vagy zárt villamospályán - a kiépített átkelőhelyen kívül - áthaladni;

- e) autópályán (a leállósávon is) közlekedni, valamint áthaladni;
 - f) autóúton (a leállósávon és az útpadkán is) közlekedni, valamint útkereszteződésen kívül áthaladni;
 - g) az úttesten áthaladni, ha a közelben gyalogos alul- vagy felüljáró van.
- (10) Vasúti pályán (vasúti átjárón vagy más kiépített átkelőhelyen) a gyalogos csak akkor haladhat át, ha meggyőződött arról, hogy vasúti jármű nem közeledik. Nem haladhat át a gyalogos, ha a jelzőberendezés a továbbhaladás tilalmát jelzi.
- (11) Főútvonalon 6 éven aluli gyermeket felügyelet nélkül hagyni tilos.
- (12) A lakott területen kívüli út úttestjén, leállósávján, útpadkáján tartózkodó gyalogosnak/személynek - ide nem értve a gyalogosok zárt csoportban történő közlekedését - éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.
- (13) A gyalog- és kerékpárúton a gyalogos a kerékpáros forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.

Gyalogosok zárt csoportjának a közlekedése

22. § (1) Gyalogosok zárt csoportja az úttesten - annak menetirány szerinti jobb szélén - közlekedhet. Hídon a csoport ütemes lépésben nem haladhat.

(2) Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között a csoport bal oldalán, elől előre fehér vagy sárga fényt, hátul pedig hátra piros vagy sárga fényt adó, a járművek vezetői által kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinni. Ha a csoport kellően világított lakott területen közlekedik, vagy közvetlenül a csoport előtt és mögött a csoporthoz tartozó, szabályszerűen kivilágított jármű halad, a lámpák használata nem kötelező.

(3) A csoport közlekedésére vonatkozó szabályok megtartásáról a csoport vezetője köteles gondoskodni.

(4) Gyermekes zárt csoportja a járdán, a leállósávon, az útpadkán, illetőleg a kerékpárúton, ha pedig ez nincs (vagy nem járható) - az (1)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával - az úttesten közlekedhet.

A járművek utasaira vonatkozó szabályok

23. § (1) Az utas csak álló járműre szállhat fel és csak álló járműről szállhat le.

(2) Az utasnak tilos

- a) a vezetőt a vezetésben zavarni;
- b) állva utazni, kivéve autóbussen, trolibuszon és villamoson;
- c) a jármű lépcsőjén, illetőleg külső részén utazni;
- d) a jármű ablakán vagy ajtaján kihajolni.

(3) A jármű ajtaját az utas csak akkor nyithatja ki, ha ezzel a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.

(4) Menetrend szerint közlekedő járműre a megállóhelyen kívül felszállni, illetőleg arról leszállni abban az esetben szabad, ha a jármű személyzete erre előzetesen - szóban vagy a vezető által működtetett ajtók kinyitásával - engedélyt adott. Olyan megállóhelynél, ahol a fel- és leszállás közvetlenül az úttestről, illetőleg az úttestre történik, akkor szabad a járdáról az úttestre lépni, ha a jármű a megállóhelyen megállt.

(5) Veszélyes anyagot szállító járművön a vezetőn és a kíséren kívül személyt szállítani tilos.

IV. RÉSZ

A járműközlekedésre vonatkozó szabályok

I. fejezet

A járműközlekedés általános szabályai

Elindulás

24. § (1) Az úttest széléről elinduló, a várakozó helyről az úttestre ráhajtó, az út más részéről vagy útnak nem minősülő területről az úttestre ráhajtó jármű vezetőjének, az úttesten haladó járművek és gyalogosok részére elsőbbséget kell adni. A zárt pályáról az úttestre ráhajtó villamosnak az úttesten közlekedő járművekkel szemben - a villamossal azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveket ide nem értve - elsőbbsége van.

(2) Az elindulást, illetőleg az úttestre való ráhajtást irányjelzéssel [29. § (2) bekezdés] jelezni kell.

(3) Lakott területen belül a járművek vezetői kötelesek az elindulási szándékot jelző, menetrend szerint közlekedő autóbussznak, trolibusznak, az iskolabusznak és a gyermekeket szállító autóbussznak a megállóhelyről való elindulását (a jobb szélső forgalmi sávba való besorolását) - ha ez hirtelen fékezés nélkül megtehető - lassítással, szükség esetén megállással is lehetővé tenni. Az autóbusz, az iskolabusz, a gyermekeket szállító autóbusz, valamint a trolibusz vezetője azonban ilyen esetben is csak akkor indulhat el, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről.

Haladás az úton

25. § (1) Járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak (az út vonalvezetésének, az útburkolat minőségének és állapotának) megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttesten - az előzés és kikerülés esetét kivéve - annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel - ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik - szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.

(3) Az autóbusszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, a nyitott kerékpársávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni - az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével - az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.

(4) Olyan úton, amelyen három, egymástól elkülönített úttest van, járművel a középső és a menetirány szerinti jobb szélső úttesten szabad közlekedni. Az ilyen út középső úttestjén kétirányú, a szélső úttestjein egyirányú forgalom van.

(5) Ha jelzőtábla jelzéséből más nem következik, az úttest menetirány szerinti jobb és bal oldalát elválasztó járdaszívet mellett jobbról kell, egyéb helyen levő járdaszívet mellett jobbról és balról is szabad elhaladni.

(6) Járda, járdaszívet, gyalogút, gyalog- és kerékpárút, kerékpárút, nyitott kerékpársáv és kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű szerkezeti eleme vagy rakománya ezek fölé nyúlják.

Sebesség

26. § (1) Az egyes járművekkel - ha e rendelet másként nem rendelkezik - legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:

a) személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival

aa) autópályán	130 km/óra,
ab) autóúton	110 km/óra,
ac) lakott területen kívül egyéb úton	90 km/óra,
ad) lakott területen	50 km/óra,

a/1. a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő autóbusszal

- autópályán	100 km/óra,
- lakott területen kívül, egyéb úton	70 km/óra,
- lakott területen	50 km/óra,

b) egyéb gépjárművel - kivéve teherszállításra kialakított motoros triciklit -, valamint gépjárműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

autópályán	80 km/óra,
lakott területen kívül egyéb úton	70 km/óra,
lakott területen	50 km/óra,

c) villamossal

d) teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott

járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lakott területen kerékpárral

da) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejtámaszt sisakot visel és utast nem szállít

db) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejtámaszt sisakot nem visel

d/1. hólánccal felszerelt gépjárművel

d/2. a kerékpárúton közlekedő járművel

d/3. a gyalog- és kerékpárúton közlekedő járművel

e) mezőgazdasági vontatóval, valamint mezőgazdasági vontatóból és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

f) lassú járművel, valamint lassú járműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

g) olyan járművel, amelynek kerekei fűvott gumibronccsal felszerelve nincsenek

20 km/óra,

h) pótkocsinak nem minősülő fék nélküli vontatmányt
(mezőgazdasági vagy ipari munkagépet) vontató
mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel

15 km/óra.

(2) Ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla lakott területen 50 km/óránál, lakott területen kívül 90 km/óránál nagyobb sebességet jelez, személygépkocsival, motorkerékpárral és a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival legfeljebb a jelzőtáblán megjelölt sebességgel szabad közlekedni.

(3) Olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb sebességét a műszaki megvizsgálás során az (1) bekezdésben foglaltaknál alacsonyabban állapították meg és ezt a jármű forgalmi engedélyébe (igazolólapjába) bejegyezték, legfeljebb a megállapított sebességgel szabad közlekedni.

(4) A jármű sebességét az (1)-(3) bekezdésben említett sebességhatárokon belül úgy kell megválasztani, hogy a vezető járművét meg tudja állítani az általa belátott távolságon belül és minden olyan akadály előtt, amelyre az adott körülmények között számítani kell.

(5) Nem szabad a járművel indokolatlanul olyan lassan haladni, hogy az a forgalmat akadályozza.

(6) Ha a 16. § (1) bekezdés q) pontjában meghatározott jelzőtábla (84. ábra) alatt a 97. ábra szerinti kiegészítő jelzőtábla alkalmazásával távolságot jelöltek meg, akkor az így megjelölt útszakaszon - ha a közúti jelzésekből más nem következik - legfeljebb 30 km/óra sebességgel szabad közlekedni. A kiegészítő jelzőtábla jelezheti, hogy a sebességkorlátozás csak meghatározott időszakra érvényes.

Követési távolság

27. § (1) Járművel másik járművet csak olyan távolságban szabad követni, amely elegendő ahhoz, hogy az elől haladó jármű mögött - ennek hirtelen fékezése esetében is - meg lehessen állni.

(2) Olyan járművel, illetőleg járműszerelvénnel, amelynek megengedett együttes tömege a 3500 kg-ot vagy hosszúsága a 7 métert meghaladja, lakott területen kívül másik jármű mögött olyan követési távolságot kell tartani, hogy a két jármű közé legalább egy - előzést végrehajtó - személygépkocsi biztonságban besorolhasson.

Nincs szükség ilyen követési távolság tartására

a) ha

- a vezető előzésre készül fel,

- az úttest menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van, vagy

- az úton az előzés tilos,

b) fegyveres erők oszlopban haladó gépjárművei között,

c) egy nyomon haladó jármű (kétkerekű motorkerékpár, segédmotoros kerékpár vagy kerékpár) követése esetén.

(3) A jármű sebességét hirtelen fékezéssel csökkenteni csak abban az esetben szabad, ha ezt a személy- vagy vagyonbiztonság megóvása szükségessé teszi.

(4)

Elsőbbség az útkereszteződésben

28. § (1) Az útkereszteződésben - ha a (2) bekezdés rendelkezéseiből más nem következik - a járművel elsőbbséget kell adni

a) a jobbról érkező minden jármű és

b) a balról érkező villamos

részére.

(2) A másik jármű érkezési irányától függetlenül elsőbbséget kell adni az útkereszteződésben

a) minden járművel a megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű részére, továbbá minden ilyen gépjárművekkal kísért (közrefogott), zárt csoportban haladó megkülönböztető fényjelzést használó gépjármű részére;

b) az olyan útról érkező járművel, amelyen az útkereszteződés előtt „Elsőbbségadás kötelező” vagy „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla van, a keresztező - illetőleg a kiegészítő táblán vastag vonallal jelzett - útról érkező jármű részére;

c) földútról érkező járművel a szilárd burkolatú útról érkező jármű részére;

d) körforgalomban haladó járművel a körforgalmat keresztező villamos részére.

(3) Útkereszteződést járművel csak olyan sebességgel szabad megközelíteni, hogy a vezető eleget tehessen elsőbbségadási kötelezettségének és e tekintetben másokat a jármű sebességével ne tévesszen meg.

Irányváltoztatás, irányjelzés

29. § (1) Aki járművel irányt változtat (terelővonalat, az úttest szélét vagy képzeletbeli felezővonalát átlépi, forgalmi sávot változtat, másik útra bekanyarodik, főútvonalról vagy szilárd burkolatú útról letér stb.) köteles az azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni.

(2) Az irányváltoztatást - ide nem értve a körforgalmú útra történő bekanyarodást - a művelet előtt kellő időben megkezdett és annak befejezéséig folyamatosan adott irányjelzéssel kell jelezni. E rendelkezést kell alkalmazni a körforgalmú útról történő letérés esetében is. A jármű vezetője egyéb esetben (pl. útkereszteződésben kanyarodó főútvonalon való továbbhaladás esetén) is adhat irányjelzést, ha ezzel továbbhaladási irányáról a közlekedés más résztvevői számára többlettájékoztatást ad, az irányjelzés azonban megtévesztő nem lehet.

(3) Az irányjelzést irányjelző készülékkel, ilyen készülékkel fel nem szerelt jármű esetében pedig karral vagy jelzőtárcsával kell adni, oly módon, hogy az előlről, hátulról és a megfelelő oldalról jól látható legyen.

Hangjelzés

30. § Hangjelzést adni csak balesetveszély esetében, a baleset megelőzése érdekében, valamint - lakott területen kívül - az előzési szándék jelzése céljából szabad.

Bekanyarodás

31. § (1) Az útkereszteződésben másik útra bekanyarodni szándékozó vezető a járművel

a) az útburkolati jelek által meghatározott forgalmi sávba,

b) útburkolati jelek hiányában

- jobbra bekanyarodás esetében az úttest jobb szélére,

- balra bekanyarodás esetében az úttest felezővonala mellé, illetőleg osztottpályás és egyirányú forgalmú úton az úttest bal szélére

köteles - az útkereszteződés előtt kellő távolságban - besorolni. A bekanyarodási szándékot irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni kell.

(2) Villamospályával ellátott úttesten, ha az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelő besorolás a villamos forgalmát zavarná, a villamos elhaladásához szükséges területet szabadon kell hagyni. Az egyirányú forgalmú úton az ellenirányban kijelölt autóbusz sávot és az ellenirányban kijelölt kerékpársávot a besorolás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(3) A járművel másik útra - ha közúti jelzésből más nem következik - jobbra kis ívben, balra nagy ívben kell bekanyarodni, úgy, hogy a jármű a bekanyarodás után a menetirány szerinti jobb oldalon maradjon. Ha az úttest menetirány szerinti jobb oldalán kerékpársávot jelöltek ki, a jobbra bekanyarodásra - a kerékpár forgalom akadályozása nélkül és ha burkolati jel ezt lehetővé teszi - a kerékpársáv igénybevételel kell felkészülni.

(4) Ha a jármű méretei vagy egyéb ok miatt az (1)-(2) bekezdés rendelkezéseit megtartani nem lehet, a bekanyarodást fokozott óvatossággal - szükség esetén erre alkalmas irányító személy igénybevételel - és úgy kell végrehajtani, hogy a bekanyarodó jármű a többi járművet ne veszélyeztesse.

(5) Elsőbbséget kell adni, ha a 28. § (2) bekezdésében foglaltakból más nem következik

a) jobbra vagy balra bekanyarodó járművel

- annak az útnak az úttestjén áthaladó gyalogos részére, amelyre a jármű bekanyarodik, továbbá

- az azonos irányból érkező villamos részére,

b) jobbra bekanyarodó járművel a kerékpársávon vagy az úttest mellett levő, attól jobbra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére,

c) balra bekanyarodó járművel

ca) az úttesten szemből érkező és egyenesen továbbhaladó vagy jobbra bekanyarodó jármű,

cb) az úttest mellett levő, attól balra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére.

(6) A balra bekanyarodó jármű vezetője párhuzamos közlekedésre nem alkalmas úton a bekanyarodást akkor hajthatja végre, ha meggyőződött arról is, hogy balról járművének előzését vagy kikerülését másik jármű nem kezdte meg.

(7) Útkereszteződésen kívül történő bekanyarodásra az (1)-(2) és a (4)-(6) bekezdés rendelkezései az irányadók.

(8) Az útkereszteződésben kanyarodó főútvonal esetén

a) az (5) bekezdés a) pontjában meghatározott szabály a főútvonalon kanyarodó és az arról letérő járműre egyaránt vonatkozik,

b) a főútvonalról letérő járművel elsőbbséget kell adni a főútvonalon továbbhaladó jármű részére.

Kitérés

32. § (1) Az egymás mellett ellentétes irányban (szemben) elhaladó járművek között megfelelő oldaltávolságot kell tartani; ennek érdekében - a szükséghez képest - a járművekkel kölcsönösen az úttest széléhez kell húzódni.

(2) Olyan keskeny úttesten, amelyen a járművek egymás melletti elhaladása nehéz vagy lehetetlen, a járművekkel meg kell állni és az elhaladást az útpadkára húzódással vagy hátramenettel kell lehetővé tenni. Hátramenni azzal a járművel kell, amellyel ez - a járművek adottságait és a körülményeket figyelembe véve - könnyebben megtehető.

(3) Ha az úttest mindkét irányból belátható szakaszon egy forgalmi sávra szűkül és a közúti jelzésekből más nem következik, a szembejövő járművek közül annak a járműnek van elsőbbsége, amelyik útját irányváltztatás nélkül tudja folytatni; a másik jármű vezetője az áthaladást lassítással, illetőleg - a szükséghez képest - megállással biztosítani köteles.

(4) Állati erővel vont járművel, illetőleg hajtott (vezetett) állattal való szembetalálkozás esetében, ha a vezető feltartott karral jelzi, vagy egyébként megállapítható, hogy az állat ijedős, a jármű sebességét csökkenteni kell, illetőleg - a szükségeshez képest - meg kell állni.

Megfordulás, hátramenet

33. § (1) Járművel megfordulni, illetőleg hátramenetet végezni csak úgy szabad, hogy az a többi jármű és az úttesten haladó gyalogosok közlekedését ne akadályozza. Az úttest széléhez, illetőleg a várakozóhelyre történő beálláshoz szükséges hátramenet azonban elvégezhető abban az esetben is, ha az a járműforgalmat - anélkül, hogy a járműveket veszélyeztetné - rövid ideig akadályozza.

(2) Autópályán, autóúton, vasúti átjáróban, egyirányú forgalmú úton és körforgalmú úton megfordulni tilos. Egyirányú forgalmú úton, körforgalmú úton, vasúti átjáróban, autópályán és autóúton - egyirányú forgalmú úton az úttest széléhez, illetőleg a várakozóhelyre történő beálláshoz szükséges hátramenetet kivéve - hátramenetet végezni tilos.

(3) Ha a személy- és vagyonbiztonság megkívánja, a hátramenethez a járművezetőnek gondoskodnia kell arra alkalmas irányító személy közreműködéséről. Az irányító személynek úgy kell elhelyezkednie, hogy folyamatosan lássa a jármű mögötti területet és a jármű vezetőjével is kapcsolata legyen.

Előzés

34. § (1) Előzni abban az esetben szabad, ha

a) az előzés céljából igénybe venni kívánt forgalmi sáv olyan távolságban szabad, hogy - figyelemmel az az előzni kívánó és a megelőzendő jármű sebessége közötti különbségre - az előzés a szembejövő forgalmat nem zavarja;

b) az előzni kívánó jármű előzését más jármű nem kezdte meg;

c) az előzni kívánó jármű előtt ugyanabban a forgalmi sávban haladó másik jármű előzési szándékot nem jelzett;

d) az előzés során a megelőzendő jármű mellett megfelelő oldaltávolságot lehet tartani;

e) a vezető az előzés befejezése után a járművel a megelőzött jármű elé, annak zavarása nélkül vissza tud térni.

(2) Az előzési szándékot - ha az előzés irányváltztatással jár - irányjelzéssel [29. § (2) bek.] jelezni kell.

(3) Az előzést - a (4) és az (5) bekezdésben említett esetet kivéve - balról kell végrehajtani.

(4) Csak jobbról szabad előzni

a) azt a járművet, amely a balra bekanyarodási szándékot irányjelzéssel jelzi és az úttesten a 31. § (1) vagy (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően helyezkedik el;

b) azt a villamost, amely az úttest közepén - egyirányú forgalmú úton az úttest bal oldalán - levő pályán közlekedik.

(5) Jobbról is szabad előzni a figyelmeztető jelzést (villogó sárga fényjelzést) használó járművet, ha a vezető meggyőződött arról, hogy ezzel a többi járművet és a gyalogosokat nem veszélyezteti.

(6) Az előzés végrehajtását a sebesség fokozásával, balra húzódással vagy más módon akadályozni nem szabad.

(7) Lakott területen kívül a nagyméretű, valamint a lassan haladó jármű vezetőjének az úttest szélére húzódással és - a szükséghez képest - lassítással is elő kell segítenie azt, hogy járművét más jármű megelőzhesse.

(8) Tilos előzni:

a) kijelölt gyalogosátkelőhelyen és közvetlenül a kijelölt gyalogosátkelőhely előtt;

b) villamost közvetlenül olyan megállóhely előtt, ahol az utasok fel- és leszállása az úttestről, illetőleg az úttestre történik;

c) be nem látható útkanyarulatban, illetőleg bukkanóban, kivéve, ha az úttesten egyirányú forgalom van, vagy záróvonal van felfestve és az előzés annak érintése nélkül végrehajtható;

d) vasúti átjáróban és közvetlenül vasúti átjáró előtt;

e) útkereszteződésben és közvetlenül útkereszteződés előtt, kivéve

- ha a forgalmat rendőr vagy fényjelző készülék irányítja és az előzés az úttest menetirány szerinti bal oldalának igénybevétele nélkül nem jár,

- ha a jármű főútvonalon vagy olyan más úton halad, amelyen elsőbbségét jelző tábla [16. § (1) bek. u) pont] jelzi.

- körforgalmú úton,

- ha a járművel csak jobbról szabad előzni [(4) bek.].

(9) A (8) bekezdés d) és e) pontjában meghatározott tilalom nem vonatkozik a kétkerekű motorkerékpárnak, segédmotoros kerékpárnak és kerékpárnak gépjárművel való előzésére.

Kikerülés

35. § (1) Az úttest menetirány szerinti jobb oldalán álló jármű vagy ott levő egyéb akadály melletti elhaladásra (kikerülés) a 34. § (1)-(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell - értelemszerűen - alkalmazni.

(2) Az olyan megállóhely előtt, amelyben villamos áll és az utasok fel- és leszállása az úttestről, illetőleg az úttestre történik, meg kell állni és tovább haladni csak a villamos elindulása után szabad.

Párhuzamos közlekedés

36. § (1) Olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv van (párhuzamos közlekedésre alkalmas úttest) - a (2)-(4) bekezdésben említett eseteket kivéve - a külső (jobb szélső) forgalmi sávban kell közlekedni. Más forgalmi sávra ráhajtani csak előzés, balra bekanyarodás, illetőleg megfordulás céljából szabad. Az autóbusz öbölt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodósávot, a gyorsító- és a lassító sávot, valamint a kerékpársávot a párhuzamos közlekedés szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két forgalmi sáv van, az előzés befejezése után a külső forgalmi sávba vissza kell térni. Ha 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival, motorkerékpárral vagy - lakott területen - távolsági, illetőleg gyorsjáratú autóbusszal a vezető több járművet kíván előzni, megmaradhat a belső forgalmi sávban feltéve, hogy ezzel a mögötte gyorsabban haladó járművek közlekedését nem akadályozza; ha pedig a forgalom olyan sűrű, hogy a külső forgalmi sávba visszatérni nem lehet, a belső forgalmi sávban folyamatosan is haladhat.

(3) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára kettőnél több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. Az ilyen úttesten azonban a második forgalmi sávban - a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával - bármely gépjárművel szabad közlekedni; a harmadik és további (belső) forgalmi sávokra - a balra bekanyarodás esetét kivéve - ráhajtani csak személygépkocsival és motorkerékpárral szabad.

(4) Lakott területen lévő, párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen a forgalmi sávok útburkolati jelekkel vannak megjelölve, a belső forgalmi sávban (sávokban) 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival és motorkerékpárral folyamatosan is szabad haladni feltéve, hogy ezzel a jármű a mögötte gyorsabban haladó járművek közlekedését nem akadályozza. Az ilyen módon haladó jármű mellett - a (6) bekezdés c) pontjában foglaltak megtartásával - fokozott figyelemmel jobbról el szabad haladni, a forgalmi sávokat azonban - a gyorsabb előrehaladás érdekében - kis távolságon belül ismételtelen változtatni, és ezzel a közlekedés résztvevőit zavarni tilos.

(5) Ha a forgalom sűrűsége folytán a forgalmi sávokban összefüggő járműoszlopok alakultak ki, forgalmi sávot változtatni csak abban az esetben szabad, ha a vezető bekanyarodásra vagy megállásra kíván felkészülni.

(6) A párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten tilos

a) járművel az úttest felezővonalát - a balra bekanyarodás, illetőleg a megfordulás esetét kivéve - átlépni;

b) két járműnek - az egy nyomon haladó jármű melletti elhaladást kivéve - ugyanabban a forgalmi sávban egymás mellett haladni;

c) kijelölt gyalogosátkelőhelyen és közvetlenül a kijelölt gyalogosátkelőhely előtt másik jármű mellett elhaladni.

(7) Ahol valamelyik forgalmi sáv megszűnik, annak a járműnek van elsőbbsége, amelyik terelővonal átlépése nélkül haladhat tovább. Ha a forgalmi sávok útburkolati jellel jelölve nincsenek, annak a járműnek van elsőbbsége, amelyik irányváltoztatás nélkül tud továbbhaladni; ha pedig mindkét jármű csak irányváltoztatással tud továbbhaladni, annak a járműnek van elsőbbsége, amelyik addig a jobbra eső forgalmi sávban haladt.

(8) Az autóbusz forgalmi sávban

a) a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz, a villamos, továbbá 20 és 6 óra között a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű;

b) az autóbusz- és trolibusz forgalom zavarása nélkül

ba) ha az autóbusz forgalmi sávot az úttest menetirány szerinti jobb szélén jelölték ki, erre utaló jelzés esetében (117/c. ábra) a kerékpáros,

bb) külön jogszabály alapján rögzített üzemmódú megkülönböztető jelzést adó készülékkel felszerelt

bba) sürgősségi betegellátásra rendszeresített gépjármű,

bbb) hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a tűzoltóság és a tűzoltó egyesületek közvetlen helyszíni beavatkozására rendszeresített gépjárműve,

bbc) a rendőrség közrendvédelmi és közlekedésrendészeti szolgálati ágának közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített gépjárműve,

bc) a betegszállító gépjármű,

bd) a személytaxi,

be) a kétkerekű motorkerékpár és a kétkerekű segédmotoros kerékpár,

 bf) nemzetközi sportszövetség, nemzetközi sportvilág esernyőszervezetének nemzetközi sporteseményei vonatkozásában a kiemelt hazai rendezésű, nemzetközi sportesemény szervező bizottsága közreműködésével kijelölt jármű - a kiemelt hazai rendezésű, nemzetközi sportesemény ideje alatt és azzal összefüggésben a sportesemény helyszínéül szolgáló települések területén - az autóbusz forgalmi sáv ideiglenes használati feltételeit, a használatához kapcsolódó irat tartalmát és ennek kibocsátási körülményeit tartalmazó, a Kormány egyedi határozatában foglaltak szerint közlekedhet. Más jármű erre a forgalmi sávra - a sáv keresztezését és a bekanyarodásra felkészülést kivéve - nem hajthat rá. Ahol autóbusz forgalmi sáv van, a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz - a bekanyarodás és kikerülés esetét kivéve - csak ebben a forgalmi sávban haladhat.

(9) Ahol kapaszkodósáv van, a kapaszkodósávon kell haladniuk azoknak a járműveknek, amelyek a jelzőtáblán [17. § (1) bek. h) pont] megjelölt - ennek hiányában lakott területen kívül 70 km/óra, lakott területen 40 km/óra - sebességnél lassabban haladnak.

(10) Azon az úton, amelynek menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a körforgalmú útra történő bekanyarodást

a) a besorolás rendjét jelző tábla és az útburkolati jelek jelzéseinek megfelelően kell végrehajtani, vagy

b) a jobb oldali szélső forgalmi sávból kell végrehajtani, amennyiben a járművezető a bekanyarodás helyét követő első kihajtási lehetőségnél kívánja a körforgalmú utat elhagyni.

(11) A párhuzamos közlekedésre alkalmas körforgalmú úton a párhuzamos közlekedés szabályait kell alkalmazni.

(12) Ha a járműveknek útkereszteződésben, útszűkületekben, szintbeni vasúti átjárónál vagy egyéb forgalmi okból meg kell állnia, - előre sorolás céljából - kétkerekű motorkerékpárral, illetve kétkerekű segédmotoros kerékpárral az álló járművek mellett, vagy azok között, kétkerekű kerékpárral az úttest szélén, az álló járművek mellett jobbról szabad előrehaladni, ha

a) az előrehaladáshoz elegendő hely áll rendelkezésre, és

b) az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban nem akadályozzák.

Közlekedés autópályán és autóúton

37. § (1) Autópályán és autóúton, valamint az azokra való ráhajtásra szolgáló úton (az előjelző táblától kezdődően) csak olyan gépjárművel, illetőleg gépjárműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel szabad közlekedni, amely sík úton legalább 60 km/óra sebességgel képes haladni; ezeken az utakon más jármű közlekedése tilos.

(2) Az autópályán és az azonos irányú forgalom számára legalább két forgalmi sávval rendelkező autóúton a párhuzamos közlekedés szabályait kell alkalmazni.

(3) Tilos

a) autópályára és autóútra útmenti ingatlanról, valamint útnak nem minősülő más területről ráhajtani, illetőleg oda behajtani;

b) autópályán és autóúton hátramenetet végezni, megfordulni és az úttesteket elválasztó sávra ráhajtani.

(4) Autópálya és autóút úttestjén - a forgalmi okból szükséges megállást kivéve - megállni tilos. Tilos a leállósávon megállni vagy várakozni, kivéve ha:

a) műszaki meghibásodás miatt a jármű továbbhaladásra képtelen;

b) a jármű a forgalmat ellenőrzi;

c) a jármű útfenntartást, úttisztítást végez;

d) a jármű, a továbbhaladásra képtelen jármű elszállítását vagy a műszaki meghibásodásának elhárítását végzi;

e) a jármű a megkülönböztető jelzést adó berendezését működtetik.

(5) A leállósávon - ha a közúti jelzésekből más nem következik - csak a (4) bekezdés b)-e) pontjában meghatározott járművek és a forgalmi sávokban folyamatosan haladó járművek közé besorolni kívánó járművek haladhatnak. A leállósávon álló, a forgalmat ellenőrző járművet úgy kell elhelyezni, hogy az kellő távolságból észlelhető legyen. A leállósáv igénybevételeire jogosultaknak a feladatuk ellátását követően a lehető legrövidebb időn belül el kell hagyniuk a leállósávot.

(6) Tilos előzni az azonos irányú forgalom számára két forgalmi sávval rendelkező autópályán és autóúton - 6 és 22 óra között - a 7500 kg-ot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, vontatóval, valamint e járműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott előzési tilalom esetén a tilalom hatálya alá tartozó járműveknek olyan követési távolságot kell tartaniuk, hogy közülük legalább egy - az abban meghatározott előzési tilalom hatálya alá tartozó - járműszerelvény biztonságosan besorolhasson.

(8) Az azonos irányú forgalom számára két vagy ennél több forgalmi sávval rendelkező autópályán és autóúton kialakult forgalmi torlódás esetében - a (4) bekezdés b)-e) pontjában meghatározott járművek akadálytalan továbbhaladásának biztosítása érdekében -

a) a belső (bal szélső) forgalmi sávban közlekedőknek szorosan a forgalmi sáv bal szélére kell húzódní,

b) az egyéb forgalmi sávokban közlekedőknek a forgalmi sávban a lehetséges mértékben jobbra kell húzódní,

és - ha az így kialakuló „folyosóban” történő biztonságos elhaladás azt szükségessé teszi - a forgalmi sávokat kijelölő terelővonalak átlépésével kell haladni és megállni.

Közlekedés villamospályával ellátott útesten

38. § (1) Villamospályára más járművel - a (3) és a (4) bekezdésben említett esetet kivéve - ráhajtani, azon folyamatosan haladni vagy előzni csak abban az esetben szabad, ha a vezetőt a látási viszonyok nem akadályozzák a közeledő villamos kellő távolságból való észlelésében és a jármű a villamosforgalmat nem zavarja.

(2) Ahol a villamosvágányok az útestet közepén egymás mellett vannak,

- ha az útestet párhuzamos közlekedésre alkalmas és a forgalmi sávok útburkolati jellel jelölve vannak, a villamospályára,

- egyéb útesten az ellentétes irányú villamosforgalom részére szolgáló villamosvágányra, a bekanyarodás és a megfordulás esetét kivéve, ráhajtani nem szabad.

(3) Az egyenesen haladó jármű és a menetirányt változtató villamos egymás közti viszonyában a 29. § (1) bekezdésének rendelkezése az irányadó.

(4) Útkereszteződésben villamos és más jármű egymás közti viszonyában az elsőbbségre és a bekanyarodásra a 28. §-nak és a 31. § (5) bekezdésének rendelkezései az irányadók azzal, hogy az egyenesen haladó járműnek a vele azonos irányból érkező és bekanyarodó villamossal szemben is elsőbbsége van.

(5) A párhuzamos közlekedésre vonatkozó szabályok alkalmazása szempontjából az útestnek a villamospálya által elfoglalt része nem minősül forgalmi sávnak.

(6) Ha útburkolati jel (terelő- vagy záróvonal) a villamospályára vezeti az egyéb járművek forgalmát, a (2) bekezdésben foglalt tilalom nem érvényesül; a villamospályára - a villamosforgalom zavarása nélkül - más jármű is ráhajthat. Ilyen esetben a párhuzamos közlekedésre vonatkozó szabályok alkalmazása szempontjából az útestnek a villamospálya által elfoglalt részét is figyelembe kell venni.

Közlekedés vasúti átjáróban

39. § (1) A vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.

(2) A vasúti átjárón csak folyamatosan - megállás nélkül - legalább 5 km/óra átlagsebességgel szabad áthaladni.

(3) A vasúti átjáró előtt a 98., 99., 99/a. vagy 99/b. ábra szerinti jelzésnél, vagy a megállás helyét jelző útburkolati jel előtt meg kell állni, ha

a) bármely irányból vasúti jármű közeledik,

b) a teljes sorompó vagy a félsorompó sorompó rúdja nem teljesen nyitott helyzetben áll vagy mozog,

c) a teljes sorompót kiegészítő fényjelző berendezés, illetőleg a fényorompó vagy félsorompóval kiegészített fényorompó villogó piros jelzést ad,

d) a teljes sorompót kiegészítő berendezés hangjelzést ad,

e) fényorompó vagy félsorompóval kiegészített fényorompó villogó fehér jelzést nem ad,

f) vasúti jelzőőr „Megállj” jelzést ad,

g) a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra nincs lehetőség,

h) ott „Állj! Elsőbbségadás kötelező” jelzőtábla van.

(4) Biztosítatlan vasúti átjáróra járművel csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha a vezetője meggyőződött arról, hogy az átjáró felé vasúti jármű egyik irányból sem közeledik, és a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra lehetőség van.

(5) Biztosított vasúti átjáróra járművel csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha

a) a teljes sorompó mindkét sorompó rúdja nyitott vég helyzetben áll, és esetleges fényjelző és/vagy hangjelző berendezése jelzést nem ad,

b) a fényorompó vagy a félsorompóval kiegészített fényorompó villogó fehér fényjelzést ad,

c) a vasúti jelzőőr „Megállj” jelzést nem ad,

d) a (2) bekezdésben meghatározott folyamatos áthaladásra lehetőség van.

(6) A vasúti átjárót biztosító jelzőberendezés üzemzavara esetén járművel a vasúti átjáróra - a (3) bekezdésben említett megállást követően - abban az esetben szabad ráhajtani, ha

a) a vasúti átjáró olyan kialakítású, hogy a megállás helyéről a vasúti pálya mindkét irányban kellő távolságra belátható és a jármű vezetője meggyőződött arról, hogy az átjáró felé vasúti jármű nem közeledik, vagy

b) a vasúti átjáró forgalmát vasúti jelzőőr irányítja és a jelzőőr „Megállj” jelzést nem ad, feltéve - mindkét esetben - hogy a (2) bekezdésben említett folyamatos áthaladás lehetséges.

(7) Ha a vasúti átjáróban a jármű elakad, és vezetője azt bármilyen módszerrel vagy eszközzel azonnal eltávolítani nem képes, köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a közeledő vasúti jármű vezetője vagy a vasút más alkalmazottja a veszélyhelyzetről a lehető legrövidebb időn belül tudomást szerezzen.

Közlekedés lakó-pihenő övezetben

39/A. § (1) Lakó-pihenő övezetbe - a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre - csak a következő járművek hajthatnak be:

- a) kerékpár,
 - b) az ott lakókat vagy az oda látogatókat szállító személygépkocsi, a személygépkocsi kivételével a legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű gépkocsi, a betegszállító gépjármű, motorkerékpár, a motoros tricikli és ezekhez kapcsolt pótkocsi, segédmotoros kerékpár, állati erővel vont jármű és kézikocsi, a kommunális szemét szállítására szolgáló jármű, továbbá az oda áruszállítást végző legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi,
 - c) az ott lakók és oda költözők költöztetését végző tehergépkocsi,
 - d) az oda látogatókat szállító autóbusz,
 - e) az oda építő- és tüzelőanyagot szállító tehergépkocsi és hozzákapcsolt pótkocsi,
 - f) az út- és közmű építésére vagy fenntartására, köztisztasági, rendvédelmi, betegszállítási, közegészségügyi feladat, illetőleg postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló jármű, ha ez feladata ellátása érdekében elkerülhetetlen,
 - g) a mozgáskorlátozott személy által vezetett vagy az őt szállító jármű és annak vezetője.
- (2) A lakó-pihenő övezetben járművel legfeljebb 20 km/óra sebességgel szabad közlekedni.
- (3) A lakó-pihenő övezetben a vezetőnek fokozottan ügyelnie kell a gyalogosok (különösen a gyermekek) és a kerékpárosok biztonságára. Ha az úton járda nincs,
- a) a gyalogosok az utat teljes szélességében használhatják, a járművek forgalmát azonban szükségtelenül nem akadályozhatják,
 - b) járművel várakozni csak az erre kijelölt területen szabad.

Megállás

40. § (1) Járművel megállni - ha közúti jelzésből vagy a (2)-(5) bekezdés rendelkezéséből más nem következik - csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad. A megállást irányjelzéssel jelezni kell.

(2) Egyirányú forgalmi úton az úttest bal szélén - ha közúti jelzésből más nem következik - akkor szabad megállni, ha a jármű mellett az úttest jobb széléig mérve legalább 5,5 méter szélességű hely marad.

(3) Kétkerékű motorkerékpárral, segédmotoros kerékpárral és kerékpárral egymás mellett két sorban vagy az úttest széléhez viszonyítva ferdén is meg szabad állni, ha a járművek az úttestből egy személygépkocsi szélességénél többet nem foglalnak el. Ahol a várakozóhelyet útburkolati jel [18. § (1) bek. j) pont] jelzi, egy gépkocsi részére szolgáló helyen két ilyen jármű is megállhat.

(4) Lakott területen kívül járművel - a lehetőséghez képest - az úttesten kívül kell megállni.

(5) Tilos megállni:

- a) ahol a jármű fényjelző készülék vagy jelzőtábla jelzésének az észlelését akadályozza;
- b) ahol a jármű és az úttesten levő záróvonal vagy a jármű és az úttest másik szélén álló jármű között legalább három méter széles hely nem marad;
- c) be nem látható útkanyarulatban, bukkánóban vagy más olyan helyen, ahol a járművet a többi jármű vezetője kellő távolságból nem észlelheti;
- d) körforgalmú úton, útkereszteződésben és az úttestek széleinek metszéspontjától számított 5 méter távolságon belül, ha a közúti jelzésből más nem következik; az útkereszteződésben az úttorkolattal vagy útelágazással szemben megálló járműre - ha ez a többi jármű bekanyarodását nem akadályozza - a tilalom nem vonatkozik;
- e) kijelölt gyalogosátkelőhelyen, valamint a gyalogosátkelőhely előtt személygépkocsival, motorkerékpárral, segédmotoros kerékpárral, kerékpárral és kézikocsival 5 méter, egyéb járművel 15 méter távolságon belül;
- f) hídon, aluljáróban, alagútban, valamint ezek be- és kijáratánál;
- g) vasúti átjáróban és attól számított 30 méter távolságon belül, valamint vasúti, illetőleg villamospályán és ezekhez olyan közel, hogy a jármű a vasúti jármű, illetőleg a villamos közlekedését akadályozza;
- h) más járművel a villamos, autóbusz vagy trolibusz megállóhelyet, illetőleg taxiállomást jelző tábla előtt 15 méter, utána 5 méter távolságon belül, kivéve, ha útburkolati jelből más következik;
- i) autóbuszöbölben, kivéve
 - ia) a kijelölt megállóhelyen megálló autóbust (trolibuszt), villamost,
 - ib) az utasok ki- és beszállásának idejére a személytaxit, a betegszállító gépjárművet, az iskolabuszt és a gyermekeket szállító autóbust, továbbá
 - ic) 20 és 6 óra között a kommunális szemét szállítására szolgáló járművet;
- j) villamos megállóhelynél levő járdaszívet és a hozzá közelebb eső járda közötti úttestrészen;
- k) 1000 kilogrammnál nagyobb tengelyterhelésű járművel járdán;
- l) kapaszkodósávon, gyorsító-és lassító sávon, kerékpársávon, nyitott kerékpársávon, kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton;
- m) különösen veszélyes helyen, az útburkolati jellel [18. § (3) bek.] jelzett területen;
- n) autóbusz forgalmi sávban, kivéve
 - na) a kijelölt megállóhelyen megálló autóbust (trolibuszt), villamost,
 - nb) az utasok ki- és beszállásának idejére a személytaxit, a betegszállító gépjárművet, továbbá
 - nc) 20 és 6 óra között a kommunális szemét szállítására szolgáló járművet.

(6) Az (1), (4) és (5) bekezdés rendelkezése nem vonatkozik a forgalmi okból szükséges megállásra, valamint arra az esetre, ha e rendelkezések a jármű műszaki hibája miatt nem tarthatók meg.

(7) A jármű ajtaját a vezető csak akkor nyithatja ki, ha ezzel a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.

(8) A járdán - részben vagy teljes terjedelemben - csak akkor szabad megállni, ha

a) azt jelzőtábla vagy útburkolati jel megengedi,

b) a jármű a járda szélességének legfeljebb a felét foglalja el,

c) a járdán a gyalogosok közlekedésére legalább 1,5 méter szabadon marad, és

d) a jármű tengelyterhelése az 1000 kg-ot nem haladja meg.

(9) A járdán a mozgáskorlátozott személy (vagy az őt szállító jármű vezetője) járművével, a betegszállító gépjármű, az iskolabusz, a gyermekeket szállító autóbusz, a kerékpár, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár a (8) bekezdésben említett egyéb feltételek fennállása esetén akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.

Várakozás

41. § (1) A 40. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell a várakozásra is.

(2) Tilos várakozni [a 40. § (5) bekezdésében említetteken túlmenően]:

a) a három külön útesttel rendelkező út középső útestjén;

b) lakott területen kívül főútvonal útestjén;

c) ahol a jármű az útmenti ingatlanra való behajtást vagy az onnan történő kihajtást - az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájárulása nélkül - akadályozza;

d) ahol a jármű szabályosan várakozó másik jármű megközelítését vagy elindulását akadályozhatja;

e) az úttesten ott, ahol a járdán a megállás megengedett.

(3) A mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművével és a betegszállító gépjármű olyan helyen is várakozhat, ahol a várakozást jelzőtábla (61. ábra) tiltja. Korlátozott várakozási övezetben és várakozási övezetben a mozgáskorlátozott személy vagy az őt szállító jármű vezetője a járművével és - az (5) bekezdésben foglaltak szerint, tárcsa használatával egy óra időtartamig - a betegszállító gépjármű a várakozást ellenőrző órával (parkométerrel) vagy jegykiadó automatával ellátott várakozóhelyen, ellenőrző óra vagy jegykiadó automata működtetése nélkül is várakozhat. A kijelölt rakodóhelyre vonatkozó rendelkezés [15. § (6) bekezdése] azonban e járművekre is irányadó.

(4) Várakozást ellenőrző óránál munkanapon 8 és 18 óra, szombaton 8 és 14 óra között - ha pedig jelzőtábla [17. § (1) bek. e) pont] ettől eltérő időszakot jelöl meg, ebben az időszakban - csak az óra működtetésével és legfeljebb az órával jelzett időtartamig szabad várakozni. Lejárt órát a jármű eltávolítása nélkül ismételtelen működésbe hozni tilos.

(5) Ahol jelzőtábla meghatározott időtartamú várakozást enged [17. § (1) bek. e) pont], a várakozás megkezdésének időpontját a járművön - gépkocsi esetében a jármű szélvédő üvege mögött - elhelyezett tárcsán jelezni kell. A tárcsa jelzését a jármű eltávolítása nélkül megváltoztatni tilos.

(6)

(7) A járművet őrizetlenül hagyni abban az esetben szabad, ha a vezető gondoskodott arról, hogy a jármű önmagától el ne indulhasson és illetéktelen személy azt el ne indíthassa.

(8) A sürgősségi orvosi ellátáshoz kiadott várakozási engedéllyel (161. ábra) megjelölt személygépkocsi vezetője - amennyiben a várakozás egyéb módon nem lehetséges -

a) a 15. § (1) bekezdése b) pontjában, és

b) a 40. § (8) bekezdése a), b) és d) pontjaiban

meghatározott rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja.

161. ábra

(9)

Magatartás a megkülönböztető vagy figyelmeztető jelzéseket használó járművekkel szemben

42. § (1) A megkülönböztető jelzéseket (villogó kék fényjelzést és szirénát vagy váltakozó hangmagasságú más hangjelzést) használó gépjármű, illetőleg minden ilyen gépjárművekkel kísért (közrefogott) zárt csoportban haladó, megkülönböztető fényjelzést használó gépjármű részére minden járművel, minden helyzetben elsőbbséget kell adni, és akadálytalan továbbhaladását - félrehúzódással és a szükséghez képest megállással - lehetővé kell tenni.

(2) Megkülönböztető fényjelzést használó, álló járművet megközelíteni, illetőleg mellette elhaladni csak fokozott óvatossággal szabad.

(3) Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművet előzni tilos. Az ilyen gépjármű mögött a követési távolságot úgy kell megválasztani, hogy az ne járjon a közlekedés többi résztvevőjének zavarásával.

(4) A figyelmeztető jelzést (sárga villogó fényt) használó járművet fokozott óvatossággal szabad megközelíteni, mellette elhaladni, vagy megelőzni.

(5) Olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv van kijelölve, az azonos irányban valamennyi forgalmi sávban - egymás mellett haladó - hó eltakarítást végző és figyelmeztető jelzést használó járműveket tilos megelőzni. Az ilyen gépjárművek mögött a követési távolságot fokozott óvatossággal kell megválasztani.

Magatartás veszélyes anyagot szállító járművekkel szemben

42/A. § A veszélyes anyagot szállító járművet csak fokozott óvatossággal szabad megközelíteni, mellette elhaladni, vagy megelőzni.

Magatartás a gyalogosokkal szemben

43. § (1) Kijelölt gyalogosátkelőhelyen a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni. Útkereszteződésnél a bekanyarodó járművel - kijelölt gyalogosátkelőhely hiányában is - elsőbbséget kell adni a gyalogosnak, ha azon az úttesten halad át, amelyre a jármű bekanyarodik.

(2) Azt a helyet, ahol az (1) bekezdés értelmében a gyalogosnak elsőbbsége van, a jármű vezetőjének csak olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a jármű vezetője az elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni. A jármű vezetőjének a kijelölt gyalogosátkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos átkelőhely előtt meg is tudjon állni.

(3) A kijelölt gyalogosátkelőhely előtt megálló vagy forgalmi okból álló jármű mellett meg kell állni és továbbhaladni akkor szabad, ha a vezető meggyőződött arról, hogy azt a gyalogosok elsőbbségének a megsértése nélkül megteheti.

(4) A vezetőnek fokozottan ügyelnie kell az úttesten

a) villamos megállóhelynél levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda között áthaladó gyalogosok, a menetrend szerint közlekedő járművek megállóhelyéről az úttestre lelépő gyalogosok, az autóbuszra felszálló és arról leszálló gyermekek, továbbá

b) egyedül vagy csoportosan haladó (áthaladó) gyermekek, a koruk, testi fogyatékoságuk vagy más ok miatt saját biztonságukra ügyelni felismerhetően nem képes személyek biztonságának a megóvására.

II. fejezet

A járművek kivilágítása

A forgalomban részt vevő járművek kivilágítása

44. § (1) A forgalomban részt vevő járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ki kell világítani.

(2) A gépjárművet, a mezőgazdasági vontatót, a lassú járművet és a segédmotoros kerékpárt helyzetjelző lámpákkal és tompított fényszóróval kell kivilágítani. Nem kell a tompított fényszóróval kivilágítani az egytengelyes motoros részből és hozzákapcsolt egytengelyes pótkocsiból álló olyan lassú járművet, amely sík úton önerejéből 15 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes, továbbá a tompított fényszóróval fel nem szerelt segédmotoros kerékpárt.

(3) A tompított fényszóró helyett távolsági fényszórót használni - fényjelzés kivételével - csak lakott területen kívül szabad. Tilos a távolsági fényszóró használata

a) másik járművel vagy hajtott (vezetett) állattal való szembetalálkozás esetében olyan távolságon belül, ahonnan a fényszóró a szembejövő jármű, illetőleg állat vezetőjét elvakíthatja,

b) a másik jármű követése esetében olyan távolságon belül, ahonnan a fényszóró - a visszapillantó tükrön át - az elől haladó jármű vezetőjét elvakíthatja,

c) ha a fényszóró az úttal párhuzamos vasúti pályán vagy vízi úton haladó jármű vezetőjét elvakíthatja.

(4) Tompított vagy távolsági fényszóró helyett vagy mellett ködfényszórót, továbbá hátsó helyzetjelző ködlámpát abban az esetben szabad használni, ha a látási viszonyok ezt indokolják.

(5) Keresőlámpát és munkahely megvilágító lámpát mozgó járművön használni nem szabad.

(6) Fényjelzést adni a távolsági fényszóró felvillantásával szabad, feltéve, hogy ez a közlekedés többi résztvevőjét nem vakítja el.

(7) A forgalomban részt vevő motorkerékpárt és a tompított fényszóróval felszerelt segédmotoros kerékpárt - tompított fényszóróval - nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.

(8) Lakott területen kívüli úton a forgalomban részt vevő gépkocsit nappali menetjelző lámpával vagy tompított fényszóróval, mezőgazdasági vontatót és tompított fényszóróval felszerelt lassú járművet - tompított fényszóróval - nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.

Az álló járművek kivilágítása

45. § (1) Az úttesten álló járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ki kell világítani, kivéve, ha közvilágítás van vagy a járművet egyéb külső fényforrás kellően megvilágítja. A gépjárművet, a mezőgazdasági vontatót és a lassú járművet a helyzetjelző lámpákkal kell kivilágítani. A 6 méternél nem hosszabb, két méternél nem szélesebb és pótkocsival vagy más vontatmánnyal össze nem kapcsolt gépjárművet azonban lakott területen elegendő az úttest közepe felé eső egy-egy első és hátsó helyzetjelző lámpával vagy egy, előre fehér, hátra piros fényt adó lámpával kivilágítani.

(2) Álló járművön - a forgalmi okból megálló járművet kivéve - tompított fényszórót csak erős ködben vagy sűrű hóesésben szabad használni; távolsági fényszórót, ködfényszórót használni tilos.

III. fejezet

A járművek terhelése

Személyszállítás

46. § (1) Személyt szállítani csak a járműnek e célra kialakított álló- vagy ülőhely részén szabad. Álló utast csak autóbuszon, trolibuszon és villamoson szabad szállítani.

(2) Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel - a (4) és (5) bekezdésben említett esetet kivéve - legfeljebb a jármű hatósági engedélyében feltüntetett számú személyt szabad szállítani. A szállítható személyek számának meghatározásánál a vezetőt is figyelembe kell venni. Két 10 éven aluli gyermeket - ha az általuk elfoglalt ülésen a gyermekbiztonsági rendszer használata a 48. §-ban foglaltak alapján nem kötelező - egy személynek kell tekinteni.

(3) Motorkerékpár pótülésén csak egy, a saját biztonságára ügyelni képes személyt szabad szállítani, akinek a lába a lábtartót eléri. A gépkocsi első ülésén csak egy személy szállítható.

(4) Tehergépkocsin - az (5) bekezdésben foglaltak kivételével - abban az esetben szabad a hatósági engedélyben feltüntetett személyek számánál többet szállítani, ha

- a) a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össztömege 3500 kg-ot meghaladja,
- b) a szállított személyek számára megfelelően rögzített és biztonságos ülőhely van,
- c) a rakomány a szállított személyeket nem veszélyezteti,
- d) a tehergépkocsi össztömege - a rakfelületen szállított személyek súlyát személyenként 68 kg-mal számolva - a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össztömegét nem haladja meg,
- e) a tehergépkocsi rakfelülete nem billenthető.

(5) A fegyveres erők, a rendvédelmi szervek által üzemeltetett, valamint közveszély, elemi csapás vagy a vasútüzem biztonságát veszélyeztető akadály elhárításánál használt tehergépkocsin - a (4) bekezdés b)-e) pontjaiban foglalt rendelkezések megtartásával - a hatósági engedélybe bejegyzett személyek számánál több személyt abban az esetben is szabad szállítani, ha a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össztömege a 3500 kg-ot nem haladja meg.

(6) Pótkocsin személyt szállítani tilos, kivéve

a) a járműszerelvény biztonságos közlekedése érdekében szükséges - a pótkocsi hatósági engedélyében meghatározott számú - személy szállítását;

b) a mezőgazdasági vontató első, nem billenő rakfelületű pótkocsiján - a (4) bekezdés rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával - történő személyszállítást.

Teherszállítás

47. § (1) Járművet megterhelni oly mértékig szabad, hogy össztömege a megengedett legnagyobb össztömeget ne haladja meg. Olyan gépjárművön, amelynek teherbírását csak a szállítható személyek számával határozták meg, személyenként 10 kilogramm rakomány is szállítható. Ha az ilyen járművel a megengedettnél kevesebb személyt szállítanak, a rakomány súlya annyszor 68 kilogrammallyal növelhető, amennyivel a szállított személyek száma a szállítható személyek számánál kevesebb.

(2) A rakományt a járművön - annak belsejében, illetőleg rakfelületén - úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse. Gondoskodni kell különösen arról, hogy a rakomány

a) a jármű vezetőjét a szabad kilátásban és a vezetésben, a forgalom többi résztvevőjét pedig a jármű fényjelző berendezéseinek észlelésében ne akadályozza;

b) a jármű ajtajainak, illetőleg a rakfelület oldalfalainak lezárását ne gátolja;

c) egyenletesen és úgy legyen elhelyezve, hogy a jármű stabilitását számottevően ne rontsa;

d) úgy legyen rögzítve, hogy el ne csússzék, le ne essék, ki ne ömöljék, továbbá olyan módon legyen lefedve (letakarva), hogy le ne szóródjék;

e) az elkerülhetetlenül nagyobb zajt, szennyeződést ne okozzon;

f) magassága - a jármű magasságával együtt - a négy métert ne haladja meg;

g) a járművön - a (3) és (7) bekezdésben foglalt eseteket kivéve -, illetőleg annak rakfelületén ne nyúlják túl.

(3) Zárt kocsiszekrényű jármű tetején rakományt elhelyezni csak abban az esetben szabad, ha a járműre tetőcsomagtartó van felszerelve. Személygépkocsi tetőcsomagtartóján rakomány abban az esetben is szállítható, ha a járművön előre és hátra legfeljebb 40-40 cm-re túlnyúlik.

(4) A (2) bekezdés g) pontjának rendelkezése nem vonatkozik a mezőgazdasági szálasterményt szállító állati erővel vont járműre; a rakomány és a jármű együttes szélessége azonban nem haladhatja meg a 2,5 métert.

(5) Ha a rakomány méretei miatt a (2) bekezdés g) pontjának rendelkezése nem tartható meg, nyitott rakfelületű járművön a rakomány úgy is elhelyezhető, hogy a rakfelületen túl előre (legfeljebb a jármű elejéig), illetőleg a járművön túl hátra (legfeljebb két méterre, de a rakfelület hosszának felénél nem nagyobb távolságra) vagy oldalra (úgy, hogy a rakomány és a jármű együttes szélessége a 2,5 métert ne haladja meg) kinyúljon. A pótkocsit vontató jármű rakománya hátra nem nyúlhat túl a rakfelületen.

(6) A járművön túlnyúló rakományt (álló járművön is) legalább 40x40 cm méretű piros vagy piros-fehér csíkos zászlóval, illetőleg táblával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ezen felül a hátra kinyúló rakományt piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel, az oldalra kinyúló rakományt előre fehér fényű lámpával és fehér fényvisszaverővel, hátra piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel meg kell jelölni. A rakomány külső széle és a lámpa átvilágított felületének, illetőleg a fényvisszaverőnek a külső széle között - vízszintes irányban - legfeljebb 40 cm távolság lehet. Az oldalra kinyúló rakomány lámpával és fényvisszaverővel való megjelölése mellőzhető, ha a rakomány legszélső pontja a járműnek az azonos oldalon levő helyzetjelző lámpájától - vízszintes irányban - 40 cm-nél nincs nagyobb távolságra.

(7) A gépkocsi hátsó részéhez rögzített rakományt úgy kell elhelyezni, hogy

a) a gépkocsi hátsó részén elhelyezett világító és fényjelző berendezések és a rendszámtábla látható legyen,

b) a gépkocsi hossz tengelye irányában hátrafelé legfeljebb 1 m-re, oldal irányban legfeljebb 0,4 m-re nyúljon ki,

c) a rakomány szélessége 2,5 m-t ne haladja meg,

d) a rakomány megjelölése feleljen meg a (6) bekezdésben meghatározott rendelkezésnek.

IV. fejezet

Egyes járműfajták közlekedésére vonatkozó külön szabályok

A közlekedésben való részvétel külön feltételei

48. § (1) A fém kapaszkodó körmökkel vagy vezetőélekkel felszerelt kerekű járművel szilárd burkolatú úton közlekedni és vasúti átjárón áthaladni abban az esetben szabad, ha a kapaszkodó körmöket, illetőleg a vezetőéleket védőabronccsal látták el.

(2) Hólánkot csak havas, jeges úton szabad használni.

(3) Olyan járművel, amelyre daru, létra, nem a jármű meghajtására szolgáló erőgép vagy más hasonló berendezés van felszerelve, csak abban az esetben szabad közlekedni, ha alaphelyzetben rögzítették e berendezésnek azokat a mozgó (lengő) alkatrészeit, amelyek elmozdulás esetén a járművön túlnyúlhatnak.

(4) A külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

(5) Nem kell becsatolni a biztonsági övet:

a) a hátramenetben közlekedő gépkocsi vezetőjének;

b) a taxi gépkocsi vezetőjének, ha taxi üzemmódban utast szállít;

c) a mentő gépkocsi betegellátó terében utazóknak, ha a becsatolás a beteg állapotának romlását okozhatja, a betegellátást akadályozza;

d) a lakott területen menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;

e) a lakott területen kívül menetrend szerinti személyszállítás végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;

f) az autóbuszban szállított 3. életévét még be nem töltött gyermeknek;

g) annak, aki külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik.

(6) Az autóbusz biztonsági övvel felszerelt ülésein utazókat:

a) az ülésen elhelyezett jelzéssel (161/a. ábra),

b) a járművezető által,

c) kalauz, idegenvezető vagy a csoport vezetőjeként kijelölt személy által, vagy

d) audiovizuális eszközök (pl. videó) útján

tájékoztatni kell a biztonsági övek kötelező használatáról.

161/a. ábra

(7) A gépkocsiban vagy a mopedautóban - a (8) bekezdésben foglalt kivétellel - 150 cm-nél alacsonyabb gyermek csak a testméretéhez és testsúlyához igazodó kialakítású gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert a jármű e célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz kell a gyártója által megadott szerelési információknak megfelelően rögzíteni. A jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban a jármű első üléséhez a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légzsákot nem szereltek fel vagy a légzsák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell.

(8) A gyermeket nem kell gyermekbiztonsági rendszerben rögzíteni:

a) ha a gyermekbiztonsági rendszer beszerelésére a gépkocsi a gyári kialakítása alapján nem alkalmas (az ilyen kialakítású M1, N1, N2 és N3 kategóriájú gépkocsiban a 3 évnél fiatalabb gyermek nem szállítható, illetve a 3. életévét már betöltött és 150 cm-nél kisebb testmagasságú gyermek az első ülésen nem szállítható);

b) ha a gépkocsi hátsó ülésén utazik, 3. életévét már betöltötte, legalább 135 cm magas és az üléshez beszerelt biztonsági övvel - testméretéhez igazodóan - biztonságosan rögzíthető;

c) ha taxi üzemmódban használt taxi gépkocsi és a személygépkocsis személyszállítást végző gépkocsi hátsó ülésén utazik;

d) ha a rendvédelmi szervek gépkocsijában vagy a mentő gépkocsi betegellátó terében utazik;

e) a menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;

f) a nem menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;

g) ha 3. életévét még nem töltötte be és állva utazik az autóbuszban;

h) ha külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik.

(9) A zárt utastérrel (vezetőtérrel) nem rendelkező motorkerékpáron és segédmotoros kerékpáron utazó személynek becsatolt motorkerékpár-bukósisakot kell viselni. Ilyen járművel csak abban az esetben szabad közlekedni, ha a járművezető és az utas becsatolt motorkerékpár-bukósisakot visel.

(10) Olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb sebességét a műszaki megvizsgálás során az általánosnál alacsonyabban állapították meg [26. § (3) bek.], abban az esetben szabad közlekedni, ha a jármű hátsó oldalán a megengedett legnagyobb sebesség számértékét - kör alakú, 15 cm átmérőjű, 2 cm széles piros szegélyű, fehér alapon 6 cm magas fekete számjegyekkel - feltüntették.

(11) Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel csak olyan pótkocsit szabad vontatni, amelynek vontatását - a hatósági engedélybe tett bejegyzéssel - engedélyezték.

(12) Iskolabusszal abban az esetben szabad közlekedni, ha:

a) a 20. § (6) bekezdésében meghatározott táblával és „Gyermekszállítás” felirattal megjelölték,

b) az ülésekhez biztonsági övet szereltek fel,

c) a 135 cm-nél alacsonyabb gyermeket gyermekbiztonsági rendszerben rögzítették,

d) a legalább 135 cm magas gyermeket biztonsági övvel rögzítették,

e) a szállított utasok ülőhellyel rendelkeznek.

(13) Az (5) bekezdés g) pontjában és a (8) bekezdés h) pontjában meghatározott igazolásnak a következőket kell tartalmaznia:

a) a jogosított neve, születési időpontja (év, hónap, nap),

b) az igazolás érvényessége lejártának időpontja (év, hónap, nap),

c) a kiállító orvos neve, névalírása, bélyegző lenyomata,

d) a kiállítás dátuma,

e) a 161/b. ábra szerinti jelzés.

161/b. ábra

(14) A nehéz tehergépkocsik e rendelet eltérő rendelkezése hiányában lakott területen kívül csak autópályán, autóúton és főútvonalon közlekedhetnek.

(15) A (14) bekezdésben fel nem sorolt utakat elengedhetetlenül szükséges távolságban abban az esetben használhatja nehéz tehergépkocsi, ha

a) áruszállítás érdekében az áru fel-, vagy lerakásának, illetve - különleges felépítményű jármű esetén - a felépítményével történő munkavégzés helyszínére vagy helyszínéről;

b) üzemen tartója telephelyére vagy telephelyéről közlekedik.

A nehéz tehergépkocsi az a) és b) pontban felsorolt helyszínre, helyszínről történő közlekedése során a (14) bekezdésben felsorolt útvonalokról való lehajtás után, azokat egy irányban legfeljebb egy alkalommal keresztezheti.

(16) Nem vonatkozik a (14) bekezdésben meghatározott tilalom azon nehéz tehergépkocsira, amely útlezárás miatt terelőúton közlekedik, valamint arra, amelyet az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló törvény szerint 2013. évi LXVII. törvény 9. § (1) bekezdése szerint nem terhel útdíjfizetési és bevallási kötelezettség, továbbá a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozásáról szóló 190/2008. (VII. 29.) Korm. rendelet 4. §-a alapján kiadott engedéllyel rendelkező járművekre.

(17) Nem vonatkozik a (14) bekezdésben meghatározott tilalom a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott oktatójármű igazolással rendelkező azon nehéz tehergépkocsira, amely a (14) bekezdésben meg nem határozott utakat a miniszteri rendelet szerinti gyakorlati oktatás vagy vizsgáztatás során is használja.

Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek

49. § (1) A gépjármű megkülönböztető jelezéseket adó berendezéseit csak abban az esetben szabad működtetni, ha a feladat sürgős ellátása, a személy-, élet- és vagyonbiztonság, továbbá a védett személyek és kíséretük biztonsága érdekében az szükséges, és a forgalmi viszonyok azt indokoltá teszik.

(2) A megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője - a rendőr és a vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések jelzéseit kivéve - a közúti jelzéseket, továbbá a 24-43. §-okban foglalt rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magatartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette.

(2a) Amennyiben a gépjármű kizárólag a megkülönböztető fényjelzést használja, akkor a gépjármű vezetője a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magatartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.

(3) Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek találkozása esetében - egymás közti viszonyukban - az általános szabályok az irányadók.

(4) A megkülönböztető fényjelzést - ha a jármű olyan helyen áll meg, ahol a megállás egyébként tilos - működtetni kell. Megkülönböztető hangjelzést álló járművön használni nem szabad.

(5) A megkülönböztető jelzéseket használó gépkocsit tompított fényszóróval lakott területen belül nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.

Figyelmeztető jelzést használó járművek

50. § (1) A jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni a következő esetekben kell:

a) ha a jármű

aa) az út vagy közmű építését, tisztítását, fenntartását (javítását),

ab) a települési (kommunális) hulladék, ide értve a szelektíven gyűjtött hulladék összegyűjtését végzi,

b) az aa) pontban meghatározott tevékenységekkel érintett útszakaszon anyagszállítást végző járművön,

c) a járművek hatósági elszállításához, illetve a kerékbilincs alkalmazásához rendszeresen használt járművön e tevékenységek végzése közben,

d) a megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó járművön vagy járműszerelvényen, menet közben,

e) a megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű járművet vagy járműszerelvényt kísérő járművön kíséret közben,

f) elromlott jármű vontatását rendszeresen végző járművön, ha az járművet ténylegesen vontat,

g) a közúton elromlott jármű hibaelhárítását rendszeresen végző járművön hibaelhárítás közben,

h) a radioaktív anyagot szállító járművön menet közben, illetve a szállítmányt rendszeresen kísérő járművön kíséret közben,

i) személy- és vagyonvédelmi tevékenység keretében vagy a pénzügyi szolgáltatást végző szervezet által üzemeltetett pénz- és értékszállítást rendszeresen végző járművön a feladat végzése közben,

j) közterületi polgárőri szolgálat ellátása során e tevékenységet végző járművön a feladat végzése közben,

 k) rádióellenőrzési, rádiófelderítési, rádió-megfigyelési, zavarvizsgálati és mérőszolgálati tevékenység közben,

 l) a munkavédelmi hatóság és a munkaügyi hatóság jogszabályban meghatározott ellenőrzési és kivizsgálási tevékenysége közben,

 m) a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató vállalkozás vagy személy távfelügyeleti tevékenysége végzése közben,

 n) a - külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően - a biztonsági okmányok szállítása közben.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységet végző jármű vezetője, ha ez a munka végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza,

a) a 25. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyhatja;

b) 22 és 6 óra között - a megfelelő biztonsági intézkedések (pl. jelzőór állítása) megtétele mellett és legfeljebb 10 km/óra sebességgel - egyirányú forgalmú úton és osztottpályás út bal oldali úttestjén a menetiránnyal szemben is közlekedhet;

c) legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is közlekedhet;

d) olyan helyen is megállhat, ahol az egyébként tilos;

e) behajthat olyan útra, vagy övezetbe ahová egyébként behajtania tilos.

☞ (3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jármű esetében a (2) bekezdés a), d) és e) pontját, az (1) bekezdés i)-n) pontjában szereplő járműnél a (2) bekezdés d) és e) pontját megfelelően alkalmazni kell, ha ez a tevékenység végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, és a forgalmat lényegesen nem akadályozza.

(4) Ha az (1) bekezdés szerinti jármű nem az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet végez, a jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni nem szabad.

(5) A figyelmeztető jelzést használó járműnek a többi járművel szemben - az általános szabályoktól eltérő - elsőbbsége nincs.

Útvonalengedélyhez kötött járművek

51. § (1) Amennyiben a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló miniszteri rendelet eltérően nem rendelkezik, közúti forgalomban csak az út kezelőjének hozzájárulásával (útvonalengedély), az abban meghatározott útvonalon és feltételek megtartásával szabad részt venni

a) olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb össztömege vagy tengelyterhelése meghaladja a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mértéket (túlsúlyos jármű vagy tengelytúlsúlyos jármű);

b) olyan járművel, amelynek magassága, szélessége vagy hosszúsága meghaladja a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló miniszteri rendeletben, vagy - rakománnyal együtt - a 47. §-ban meghatározott mértéket (túlméretes jármű);

c) láncaltapas járművel.

(2) Ha az útvonalengedély más sebességet nem határoz meg, túlsúlyos, illetőleg túlméretes járművel legfeljebb 30 km/óra, láncaltapas járművel legfeljebb 15 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

(3) Az e §-ban foglalt rendelkezések nem vonatkoznak a fegyveres erők által üzemben tartott járművekre.

A mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése

51/A. § A 13. § (1) bekezdés g/1. és i/1. pontjában, a 14. § (13) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdés e) pontjában, a 39/A. § (1) bekezdés g) pontjában, a 40. § (9) bekezdésében és a 41. § (3) bekezdésében említett jogosultság azt a mozgásában korlátozott személyt, valamint a mozgásában korlátozott személyeket szállító jármű vezetőjét illeti meg, aki a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló kormányrendelet szerint a parkolási igazolványt a járműben elhelyezte.

Veszélyes anyagot szállító járművek

52. § (1) Veszélyes anyagot szállító járműveknek menet közben - egymás mögött - legalább 50 méter távolságot kell tartani.

(2) Veszélyes anyagot szállító járművel tilos megállni:

a) lakott területen kívül másik veszélyes anyagot szállító járműtől, sátoztárbortól, tömegközlekedési jármű megállóhelyétől, elektromos és egyéb távvezetékű, valamint nyílt lángtól 50 méteren belül;

b) lakott területen az előbbieken túlmenően csatornanyílás (csatorna összefolyó) felett, illetőleg közelében is.

(3) A veszélyes anyagot szállító járművel - a részére kijelölt várakozóhely kivételével - tilos várakozni:

a) lakott területen kívül, épülettől, vasúti átjárótól, útkereszteződéstől, hídtól, aluljárótól, alagúttól 50 méteren belül;

b) lakott területen belül.

(4) A veszélyes anyag szállítása során előállt rendkívüli veszélyről (baleset, veszélyes anyag elszóródása, kiömlése, tűz stb.) a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíteni kell. Az értesítésnek tartalmaznia kell a szállított anyag azonosításához szükséges legfontosabb információkat.

(5) Ha jogszabály szigorúbb feltételeket nem állapít meg, a nem lezárt rakterű veszélyes anyagot szállító járművet, valamint a veszélyes anyaggal töltött tartályt szállító járművet őrizetlenül hagyni tilos.

(6)

Villamosok, trolibuszok és közhasználatú autóbuszok

53. § (1) A járművek közlekedésére vonatkozó szabályok közül nem vonatkozik

a) a 13. §-ban és a 14. § (1) bekezdésének i)-o) pontjában meghatározott jelzőtáblák jelzése a villamosra és a trolibuszra;

b) a 24. § (2) bekezdése, a 25. § (2)-(5) bekezdése, a 31. § (1)-(4) bekezdése, a 32. §, a 34. § (1)-(7) bekezdése, (8) bekezdésének b)-e) pontja és (9) bekezdése, a 35. §, a 36. § (1)-(5) bekezdése, (6) bekezdésének a) és b) pontja, (7) és (8) bekezdése, a 40. § (1)-(6) bekezdése, a 41. § (1)-(5) bekezdése, valamint a 46. § (6) bekezdése a villamosra;

c) az irányjelzésre vonatkozó rendelkezés az irányjelző készülékkel fel nem szerelt villamosra.

(2) A forgalomirányító fényjelző készülék jelzése a villamosra is irányadó, kivéve, ha a villamosforgalom irányítására külön - fehér fénypontokat mutató - fényjelző készülék működik.

(3) A villamos, a trolibusz és a közhasználatú autóbusz vezetője, illetőleg ezzel megbízott alkalmazottja indulási jelet akkor adhat, amikor az utasok fel- és leszállása befejeződött. Ha a jármű megtelt, a felszállás megszüntetésére történt figyelmeztetés után az indulási jelet meg szabad adni.

(4) A trolibusz és a közhasználatú autóbusz vezetője elindulási szándékát irányjelzéssel csak akkor jelezheti, ha a jármű összes ajtaja becsukódott.

(5) A villamospótló autóbusz a villamospályán is haladhat. Ebben az esetben a villamos megállóhelyénél levő járdaszívet bal oldalán haladhat és megállhat, továbbá a villamosforgalom irányítására szolgáló külön fényjelző készülék jelzését kell figyelembe vennie.

Kerékpárok és segédmotoros kerékpárok

54. § (1) Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbusz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg - ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik - a lakott területen kívüli úton, a főútvonalaként megjelölt úton az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni.

(2) Lakott területen levő olyan úton, ahol az úttest kerékpár közlekedésre alkalmatlan, továbbá ahol a (7) bekezdés a) pontja szerint tilos, kerékpárral a gyalogos forgalom zavarása nélkül és legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is szabad közlekedni.

(3) Kerékpárral az útpadkán, az úttesten és a járdán csak egy sorban szabad haladni.

(4) Kerékpárral

a) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá

b) a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni nem szabad.

A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolva - a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint - kell az úttesten áthaladnia.

(5) A kétkerekű kerékpáron 16. életévét betöltött személy szállíthat 10 évnél nem idősebb, a kerékpárt nem hajtó utast a kerékpár pótülésén. Kettőnél több kerekű kerékpáron 17. életévét betöltött személy szállíthat a kerékpárt nem hajtó utast.

(6) A kerékpárral éjszaka és korlátozott látási viszonyok között abban az esetben szabad közlekedni, ha a kerékpáron vagy a kerékpároson

a) előre fehér-, hátrafelé piros színű, folyamatos vagy villogó fényt adó lámpát és fényvisszaverőt helyeztek el, és

b) lakott területen kívül kerékpáros fényvisszaverő mellényt (ruházatot) visel.

(7) Tilos

a) főútvonalon 12. életévét be nem töltött személynek kerékpározni;

b) elengedett kormányval kerékpározni;

c) kerékpárhoz oldalkocsit, valamint - kerékpárutánfutót kivéve - egyéb vontatmányt kapcsolni;

d) kerékpárt más járművel, illetőleg állattal vontatni;

e) kerékpáron oldalra kinyúló, előre vagy hátra egy méternél hosszabban kinyúló, a vezetőt a vezetésben akadályozó vagy a személy- és vagyonbiztonságot egyébként veszélyeztető tárgyat szállítani;

f) kerékpárral állatot vezetni.

(8) Az (1) és a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés b) pontjában, valamint a (7) bekezdés b)-f) pontjában foglalt rendelkezéseket a segédmotoros kerékpárok - a quad és a mopedautó kivételével - közlekedésére is alkalmazni kell azzal, hogy

a) lakott területen a kerékpársávon segédmotoros kerékpárral közlekedni,

b) kétkerekű segédmotoros kerékpáron utast szállítani,

c) segédmotoros kerékpárhoz utánfutót kapcsolni

nem szabad.

(9) A három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpárral személyt szállítani akkor szabad, ha a jármű vezetője a 17. életévét betöltötte.

(10) A gyalog- és kerékpárúton a kerékpáros a gyalogos forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.

(11) Ha az út mellett, annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki, a kétkerekű kerékpároknak a kerékpárúton vagy a gyalog- és kerékpárúton kell közlekedni. Ha a lakott területen a nem főútvonalaként megjelölt út mellett annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki és az úton kerékpár nyomot (158/k. ábra) is kijelöltek - ha a közúti jelzésekből más nem következik - a kétkerekű kerékpárok az úttesten is közlekedhetnek.

Állati erővel vont járművek és kézikocsik

55. § (1) Állati erővel vont járművel és kézikocsival szorosan az úttest szélén kell közlekedni; ha az ilyen jármű a forgalmat lényegesen akadályozná, azzal a leállósávra, illetőleg - ha közlekedésre alkalmas - az útpadkára kell lehúzódn.

(2) Az állati erővel vont járművet és a kézikocsit éjszaka és korlátozott látási viszonyok között a külön jogszabályban meghatározott lámpákkal kell kivilágítani.

(3) Tilos

a) főútvonalon állati erővel vont járművel és kézikocsival közlekedni, kivéve ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre;

b) főútvonalon 12. életévét be nem töltött személynek kézikocsival közlekedni;

c) állati erővel vont járművet - az állatok vonóerejét és az útviszonyokat is figyelembe véve - túlterhelni.

(4) A kézikocsival közlekedő személynek - lakott területen kívül - éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.

V. fejezet

Rendkívüli események

Műszaki hiba

56. § (1) A vezető köteles a járművet - lehetőleg olyan helyen, ahol a forgalmat nem akadályozza - haladéktalanul megállítani, ha a jármű olyan hibáját észleli, amely balesethez vezethet, különösen ha elromlott a jármű

a) kormányserkezete,

b) üzemi fékberendezése,

c) összes féklámpája,

d) irányjelző berendezése, kivéve ha kézzel megfelelő irányjelzés adható,

e) bal oldali első vagy hátsó helyzetjelző lámpája, kivéve, ha a jármű kivilágítása nem szükséges vagy az elromlott lámpa a távolsági fényszórót és a hátsó helyzetjelző ködlámpát kivéve más lámpával helyettesíthető.

(2) Az (1) bekezdésben említett hiba elhárításáig a járművel - a (3) bekezdésben említett esetet kivéve - közlekedni nem szabad.

(3) A közlekedés biztonságát közvetlenül nem veszélyeztető műszaki hiba esetében a járművel - fokozott óvatossággal, lehetőleg kis forgalmú úton és időszakban - a legközelebbi olyan helyig szabad közlekedni, ahol a hiba elhárítható. Ha az ilyen műszaki hiba autópályán vagy autóúton következik be, arról a legközelebbi lehajtásra szolgáló úton, illetőleg útkereszteződésben le kell térni.

(4) Ha a jármű sebességiró műszere romlik el, a jármű a telephelyre való első visszatérésig, de legfeljebb 24 órán át közlekedhet.

(5) Az elromlott járművet - lehetőség szerint - az úttesten kívül vagy olyan helyen kell elhelyezni, ahol a várakozás nem tilos. A járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között - az álló járművek kivilágítására vonatkozó szabályok szerint - ki kell világítani. Ha a vezető ezeknek a rendelkezéseknek eleget tenni nem tud (a jármű mozgásképtelen, világító berendezése romlott el stb.), mindent el kell követnie a közlekedés biztonságának megóvása érdekében.

(6) Lakott területen kívül az úttesten vagy a leállósávon levő elromlott gépjárművet - kivéve a kétkerekű motorkerékpárt -, valamint mezőgazdasági vontatót, lassú járművet és fel nem kapcsolt pótkocsit elakadást jelző háromszöggel meg kell jelölni. Az elakadást jelző háromszöget a jármű mögött úgy kell elhelyezni, hogy az elromlott járművet a többi jármű vezetője kellő távolságból észlelhesse. Az elromlott járművet elakadást jelző háromszöggel lakott területen is meg szabad jelölni.

(7) Az úttesten levő elromlott járművet az elakadást jelző háromszögön kívül meg szabad jelölni mindkét oldali első és hátsó irányjelzőjének egyidejű működtetésével vagy villogó narancssárga fényjelzést adó elakadást jelző lámpával.

Elromlott jármű vontatása

57. § (1) Elromlott jármű vontatása során - a 26. § (1) bekezdésének d) pontjában foglalt rendelkezés megtartásán túlmenően - fokozott óvatossággal, lehetőleg kisforgalmú úton és időszakban kell közlekedni. Autópályáról és autóútról az elromlott járművet vontató járművel a legközelebbi lehajtásra szolgáló úton, illetőleg útkereszteződésben le kell térni.

(2) Elromlott gépjárművet, mezőgazdasági vontatót és lassú járművet vontatni csak olyan járművel szabad, amelynek tényleges súlya eléri a vontatott jármű tényleges súlyának a felét; ha azonban az üzemi fékberendezés romlott el, vontatásra csak olyan járművet szabad használni, amelynek tényleges súlya eléri a vontatott jármű tényleges súlyát.

(3) Kétkerekű motorkerékpárt, segédmotoros kerékpárt és kerékpárt vontatni, valamint ilyen járművel más járművet vontatni tilos.

(4) Olyan járművet, amelynek kormányserkezete romlott el, csak emelve szabad vontatni. Emelve vontatásnál a vontatott járművet úgy kell rögzíteni, hogy a megemelt rész oldalirányban ki ne lenghessen. Járművet emelve úgy vontatni, hogy a kormányozott kerekein gördüljön, csak abban az esetben szabad, ha a kormányozott kerekeket elfordulás ellen megfelelően rögzítették.

(5) A vontatott járművet olyan személynek kell vezetnie, aki megfelel a 4. §-ban foglalt rendelkezéseknek. Vontatott járművön - a vezetőn kívül - személyt szállítani tilos; az emelve vontatott járművön még vezető sem utazhat.

(6) A vontatórúdat, illetőleg a vontatókötelet a járműveken úgy kell rögzíteni, hogy az le ne szakadhasson. A vontatórúdnak, illetőleg a vontatókötélnek olyan hosszúnak kell lennie, hogy a két jármű kanyarodás közben össze ne érhesse; nem lehet azonban hosszabb, mint a vontatott jármű. Ha a vontatórúd, illetőleg a vontatókötél három méternél hosszabb, azt feltűnő módon (pl. zászlóval, lámpával) meg kell jelölni.

(7) Olyan járművet, amelynek üzemi fékberendezése romlott el, vagy amelynek megengedett legnagyobb össztömege a 3500 kilogrammot meghaladja, csak - a húzó- és a nyomóerők felvételére egyaránt alkalmas - merev vontatórúddal szabad vontatni.

(8) A vontatott jármű féklámpáját és irányjelző berendezését - kivéve ha a járművet emelve vontatják - működtetni kell, továbbá - éjszaka és korlátozott látási viszonyok között - a vontatott járművet is ki kell világítani.

Közúti baleset

58. § (1) A balesettel érintett jármű vezetője köteles a járművel azonnal megállni, a baleset folytán megsérült vagy veszélybe került személy részére segítséget nyújtani és az esetleges további balesetek elkerülése érdekében minden tőle telhetőt megtenni.

(2) Ha a baleset halált vagy személyi sérülést okozott, a balesetről a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíteni kell és a lehetőséghez képest gondoskodni kell a nyomok megőrzéséről; a helyszínt csak az intézkedő rendőr engedélyével szabad elhagyni. Ha a baleset veszélyes anyagot szállító járművel következett be, a balesettel nem érintett járművek vezetőinek is haladéktalanul értesíteni kell a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) a balesetről, közölni kell a jármű narancssárga alapszínű tábláján feltüntetett számokat.

(3) Ha a rendőrhatalóság értesítése a (2) bekezdésben foglalt rendelkezés értelmében nem kötelező, de valamelyik érdekelt a baleset miatt rendőri intézkedést kíván és a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíti, a balesettel érintett járművek vezetőinek a rendőri intézkedést meg kell várniuk.

A rendőrhatalóság értesítése, illetve rendőri intézkedés hiányában a balesetben érintettek kötelesek személyazonosságukat egymás számára, kölcsönösen hitelt érdemlően igazolni és megnevezni azt a biztosítót, amellyel a járműre felelősségbiztosítási szerződést kötöttek. Ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen, a károkozó köteles személyi adatait és biztosítója nevét erre alkalmas módon a helyszínen hátrahagyni és az esetet a felelősségbiztosítási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően a biztosítónak bejelenteni.

(4) Ha - akár a (2), akár a (3) bekezdés alapján - rendőri intézkedés válik szükségessé, a rendőri intézkedés megtörténteig a vezetőnek szeszes italt fogyasztania tilos.

(5) Személysérülést okozó baleset és jármű kigyulladás esetében a balesettel nem érintett járművek vezetői is kötelesek a tőlük elvárható segítséget nyújtani. A jármű vezetője a segítségnyújtáshoz a járművön készenlétkben tartott elsősegélynyújtó felszerelést, valamint a tűzoltó készülékkel ellátott jármű vezetője a tűzoltó készüléket a kigyulladt jármű oltásához köteles használni, illetve a segítségnyújtó rendelkezésére bocsátani.

(6) A forgalom zavartalanságát - a lehetőséghez képest - baleset bekövetkezése esetén is biztosítani kell.

(7) A baleset folytán megsérült jármű közlekedésére, kivilágítására és vontatására az 56. § (2)-(7) bekezdésének, valamint az 57. §-nak a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A járművek eltávolítása

59. § (1) A rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője - az üzemben tartó értesítése mellett és költségére - elszállítással eltávolíthatja azt a járművet, amely

a) a 15. § (9) bekezdés 63/b. ábra szerinti kiegészítő táblával ellátott megállást vagy várakozást tiltó jelzőtábla hatálya alá eső területen szabálytalanul várakozik,

b) a 37. § (4) bekezdésében, továbbá a 40. § (1)-(2) és (5) bekezdésében, valamint a (8) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott megállási tilalom megszegésével, vagy a rendelkezésekben meghatározott megállási feltételek figyelmen kívül hagyásával szabálytalanul várakozik,

c) kijelölt rakodóhelyen szabálytalanul tartózkodik,

d) a mozgáskorlátozottak gépkocsijai részére fenntartott, jelzőtáblával (115. és 115/a. ábra) vagy útburkolati jellel megjelölt várakozóhelyen jogosulatlanul várakozik.

A jármű elszállításáról a közterület felügyeletnek, illetve az út kezelőjének a rendőrséget is értesítenie kell.

(2) Közveszély vagy elemi csapás elhárítása, illetőleg az ebből származó kár csökkentése érdekében, valamint a közút különleges igénybevétele esetében a rendőrhatalóság felhívhatja az üzemben tartót a jármű eltávolítására. Ha az üzemben tartó a kellő időben közölt felhívásnak nem tesz eleget, a rendőrhatalóság a járművet az üzemben tartó költségére eltávolíttathatja. Ha az üzemben tartó a jármű eltávolítására előzetesen nem hívható fel, a rendőrhatalóság a járművet saját költségére távolíttathatja el; az üzemben tartót a jármű eltávolításáról ilyen esetben is értesíteni kell. A járművet a tűzoltóság is eltávolíthatja; erről azonban a rendőrhatalóságot is értesítenie kell. E bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a baleset folytán megsérült és elhagyott járművek eltávolítására is.

(3) Azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon - közterület-használati engedély nélkül - legfeljebb 10 napig szabad tárolni. Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője - a tulajdonos költségére - eltávolíthatja.

V. RÉSZ

Vegyes rendelkezések

A járművet javító műhelyre vonatkozó rendelkezések

60. § (1) A jármű biztonsági berendezéseinek javítását, karbantartását, illetőleg ellenőrzését végző vállalat (szövetkezet, kisiparos stb.) felelős azért, hogy a javítást, a karbantartást, illetőleg az ellenőrzést szabályszerűen elvégezték.

(2) A javítást végző vállalat (szövetkezet, kisiparos stb.) köteles a rendőrhatalóságnak haladéktalanul bejelenteni a tudomására jutott olyan járműrongálódást, amelyről alaposan feltehető, hogy személysérüléssel járó baleset folytán keletkezett.

A járművek üzemben tartóira vonatkozó külön rendelkezések

61. § (1)-(2)

(3) Veszélyes anyagot szállító jármű üzembentartója köteles gondoskodni arról, hogy a jármű vezetője megfelelően képzett legyen (az adott szállításhoz megfelelő bizonyítvánnyal rendelkezzen), a szükséges tudnivalókat ismerje, és a jármű az előírt felszerelésekkel rendelkezzen.

(4) A 60. § (2) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettség vonatkozik a járművet üzemben tartó közületi szervre is, tekintet nélkül arra, hogy a közületi szervnek van-e saját javító műhelye.

Állatok hajtása (vezetése)

62. § (1) Állatot szorosan az úttest szélén kell hajtani, illetőleg vezetni; ha azonban ez a forgalmat lényegesen akadályozná, az állattal a leállósávra, illetőleg az útpadkára kell lehúzódní.

(2) Az úton állatot olyan személy hajthat, illetőleg vezethet, aki az állatot irányítani képes és meg tudja akadályozni azt, hogy az állat a személy és vagyonbiztonságot veszélyeztessen. Az állatok csoportos hajtásához annyi hajtó szükséges, amennyi a feltételek teljesítéséhez elegendő. Az állatot hajtónak, illetőleg vezetőnek - ha a lakott területen kívüli út úttestjén vagy leállósávján tartózkodik - éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.

(3) Vasúti átjárón állatokat csak kisebb - legfeljebb 10 állatból álló - csoportokban szabad áthajtani.

(4) Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között az állat, illetőleg állatcsoport bal oldalán előre fehér vagy sárga fényt, hátra piros vagy sárga fényt adó, a járművek vezetői által kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinni.

(5) Tilos

a) főútvonalon állatot hajtani, illetőleg vezetni, kivéve ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre;

b) állati erővel vont jármű bal oldalához és más járműhöz állatot, valamint állati erővel vont jármű után kettőnél több állatot kötni;

c) állatot az úton őrízletlenül hagyni, kivéve ha oly módon megkötötték, hogy elindulni ne tudjon.

(6) Állatot az út közelében - magánterületen is - csak oly módon szabad tartani, hogy az útra ne juthasson.

(7) Az e §-ban foglalt rendelkezések - a (2) bekezdés első mondatát kivéve - nem vonatkoznak a kutyanak pórázon való vezetésére; a kutyt pórázon vezető személyre a gyalogosokra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

Az utak igénybevételevel kapcsolatos egyéb szabályok

63. § (1) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közlekedés biztonságát, zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkező veszély elhárításáról gondoskodni, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

(2) Földútról szilárd burkolatú útra való ráhajítás előtt a járműről a rátapadt sarat - amely a szilárd burkolatú utat beszennyezheti - el kell távolítani.

(3) Tilos az úton olyan tárgyat csúsztatni, illetőleg vontatni, amely ezáltal az utat megrongálhatja.

(4) A közúti forgalom ellenőrzése során

a) a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezést;

b) azt a járművet, amelyben a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezés üzemel a közúton úgy kell elhelyezni, hogy a gyalogos és jármű forgalmat indokolatlan mértékben ne akadályozza.

(5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott jármű a járműforgalom elől elzárt területen, továbbá a közútnak azon a részén is elhelyezhető, ahol a járművek megállása vagy várakozása tilos.

VI. RÉSZ

Záró rendelkezések

Hatálybalépés

64. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben említett kivétellel - az 1976. évi január hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a közúti közlekedés szabályairól szóló 2/1962. (IX. 29.) BM-KPM együttes rendelet, valamint az ennek módosítása, illetőleg kiegészítése tárgyában kiadott 1/1965. (I. 9.) BM-KPM együttes rendelet, 1/1966. (VI. 24.) BM-KPM együttes rendelet, 1/1967. (II. 9.) BM-KPM együttes rendelet, 3/1968. (V. 26.) BM-KPM együttes rendelet, 1/1971. (I. 29.) BM-KPM együttes rendelet, 2/1971. (VII. 1.) BM-KPM együttes rendelet és 5/1974. (XI. 12.) BM-KPM együttes rendelet hatályukat veszítik.

(2)

A járművekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

65. § (1)

(2) Ahol korábbi jogszabály - a közúti közlekedéssel kapcsolatban - munkagépet (önjáró munkagépet) említ, ezen lassú járművet kell érteni.

65/A. § E rendeletnek a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet és a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 172/2014. (VII. 18.) Korm. rendelettel megállapított 4. § (4) bekezdését a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet és a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 172/2014. (VII. 18.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyben is alkalmazni kell.

A közúti jelzésekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

66. § (1)

(2) A villamos-, a trolibusz- és az autóbusszmegállóhely jelzésére korábban alkalmazott táblák - kicserélésükig - továbbra is érvényesek.

67. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 91/671/EGK irányelve (1991. december 16.) a 3,5 tonnánál könnyebb járművekben a biztonsági öv kötelező használatára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről, a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelettel együtt;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2003/20/EK irányelve (2003. április 8.) a 3,5 tonnánál könnyebb járművekben a biztonsági öv kötelező használatára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 91/671/EK tanácsi irányelv módosításáról, a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelettel együtt;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/54/EK irányelve (2004. április 29.) a transzeurópai közúthálózat alagútjaira vonatkozó biztonsági minimumkövetelményekről, III. melléklet 2.1. pont;

d) a járművekben a biztonsági övek és gyermekbiztonsági rendszerek kötelező használatáról szóló 91/671/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2014. február 27-i 2014/37/EU bizottsági végrehajtási irányelv.

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez

A rendeletben használt egyes fogalmak meghatározása a következő:

I. Az úttal kapcsolatos fogalmak

a) Út: a gyalogosok és a közúti járművek közlekedésére szolgáló közterület (közút), illetőleg magánterület (közforgalom elől el nem zárt magánút).

b) Járdá: az útnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló - az úttesttől szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel, vagy más látható módon elhatárolt - része; a gyalogút azonban nem járda.

c) Úttest: az útnak a közúti járművek közlekedésére szolgáló része.

d) A menetirány szerinti jobb oldal: az úttestnek az a része, amely - a menetirányt tekintve - az úttest útburkolati jellel megjelölt vagy képzeletbeli felezővonalától jobb oldalra esik. Egyirányú forgalmú úton és körforgalmú úton az úttest, továbbá osztottpályás úton a menetirányt tekintve jobb oldalra eső úttest teljes szélességében menetirány szerinti jobb oldalnak tekintendő.

e) Forgalmi sáv: az úttestnek egy gépkocsisor biztonságos közlekedésére elegendő szélességű - akár útburkolati jellel megjelölt, akár meg nem jelölt - része.

f) Leállósáv: az útnak az úttesttel azonos szintben levő, attól útburkolati jellel elválasztott és útburkolattal ellátott része.

ff) 1. Kerékpársáv: az úttesten útburkolati jellel kijelölt - kerékpárosok egyirányú közlekedésére szolgáló - különleges forgalmi sáv.

g) Útpadka: az útnak az úttest mellett levő, útburkolattal el nem látott része.

h) Kerékpárút: jelzőtáblával kerékpárútként megjelölt út.

h/1. Gyalog- és kerékpárút: jelzőtáblával gyalog- és kerékpárútként megjelölt út, amelyen a gyalogos és a kerékpáros forgalom részére fenntartott útfelületet burkolati jellel és eltérő színű burkolattal is kijelölhetők.

h/2. Kerékpáros nyom: az úttesten kerékpárt és nyilat mutató sárga színű burkolati jellel kijelölt útfelület.

h/3. Nyitott kerékpársáv: az úttesten útburkolati jellel kijelölt - kerékpár és különleges esetekben (az egymás mellett történő elhaladáshoz szükséges hely biztosítása érdekében) jármű egyirányú közlekedésére szolgáló - különleges forgalmi sáv.

i) Járdasziget: az útnak az úttesten levő, attól kiemelt szegéllyel elválasztott és körülhatárolt - a járműforgalom elől elzárt, a gyalogosok védelmére vagy a járműforgalom irányítására szolgáló - része.

j) Osztottpályás út: olyan út, amelynek a két forgalmi irány céljára - egymástól járdaszigettel, növényzettel, zárt villamospályával vagy más hasonló módon elválasztott - két külön úttestje van.

k) Útkereszteződés: két vagy több útnak azonos szintben való kereszteződése, egymásba torkollása, illetőleg elágazása.

l) Autópálya: jelzőtáblával autópályaként megjelölt osztottpályás út.

m) Autóút: jelzőtáblával autóútként megjelölt út.

n) Főútvonal: jelzőtáblával főútvonalként megjelölt út.

o) Gyalogút: jelzőtáblával gyalogútként megjelölt út, illetőleg olyan út, amely kizárólag a gyalogosok közlekedésére szolgál és az úttesttől tartós fizikai akadály (árok, korlát, kerítés, sövény, stb.) vagy két méternél nagyobb távolság választja el.

p) Útzár: a közútnak, rendőrségi ellenőrzés céljából, a járművek továbbhaladását akadályozó eszközökkel történő lezárása.

r) Biztosított vasúti átgázoló: a közúti járművek forgalmát teljes sorompó; teljes sorompó és piros fényt adó kiegészítő berendezés; hangjelző berendezés; fénsorompó; félsorompóval kiegészített fénsorompó; jelzőőr szabályozza.

s) Biztosítatlan vasúti átgázoló: a közúti járművek forgalmát az r) pontban meghatározott berendezések vagy jelzőőr nem szabályozza.

sz) Földút: jármű közlekedésre szabadon tartott, eredeti termett talajú vagy ahhoz hasonló anyagú (pl. zúzottkő, kavics, murva, kohósalak stb.) út, amelyen legfeljebb talajszerkezetet javító beavatkozás történt, ideértve azon földutat is, amely a szilárd burkolatú úthoz való csatlakozás, illetve a vasúti átgázoló előtt legfeljebb 50 méter hosszban szilárd burkolattal rendelkezik.

t) Szilárd burkolatú út: olyan út, amelynek úttestje szabályosan lerakott kő vagy műkő, továbbá beton vagy aszfalt burkolattal rendelkezik.

II. A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak

a) Jármű: közúti szállító- vagy vontató eszköz, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet is. A mozgáskorlátozottak közlekedésére szolgáló, emberi erővel tolt vagy hajtott kerekes szék és a gépi meghajtású kerekes szék - ha sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes, továbbá a gyermekkocsi és a talicska - azonban nem minősül járműnek. Az ilyen eszközökkel közlekedő személyek gyalogosoknak minősülnek.

b) Gépjármű: olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt. A mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a segédmotoros kerékpár és a villamos azonban nem minősül gépjárműnek.

c) Gépkocsi: olyan gépjármű, melynek négy vagy több kereke van; a négy kerekű motorkerékpár azonban nem gépkocsi.

d) Személygépkocsi: személyszállítás céljára készült olyan gépkocsi, amelyben - a vezető ülését is beleértve - legfeljebb 9 állandó ülőhely van.

e) Autóbusz: személyszállítás céljára készült, elektromos felsővezetékhez nem kötött olyan gépkocsi, amelyben - a vezető ülését is beleértve - kilencnél több állandó ülőhely van.

f) Trolibusz: elektromos felsővezetékhez kötött gépkocsi.

g) Vontató: pótkocsi vontatására készült, rakfelület nélküli gépkocsi.

h) Nyerges vontató: olyan vontató, amely a rajta levő nyeregszerkezet útján a vontatott félpótkocsi súlyának jelentős részét átveszi.

i) Tehergépkocsi: a személygépkocsit, az autóbuszt, a trolibuszt és a vontatót kivéve minden gépkocsi.

i/1. Nehéz tehergépkocsi: tehergépkocsi, vontató, valamint e járművekből és pótkocsiból álló járműszerelvény, amelynek megengedett legnagyobb össztömege a 7,5 tonnát meghaladja.

j) Motorkerékpár: a külön jogszabályban L3e járműkategóriába sorolt kétkerekű oldalkocsi nélküli, L4e járműkategóriába sorolt oldalkocsival rendelkező jármű, továbbá a motoros tricikli.

k) Motoros tricikli: a külön jogszabályban L5e járműkategóriába sorolt háromkerekű és L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár.

l) Mezőgazdasági vontató: kerekes vagy láncalpas kialakítású, legalább két tengellyel rendelkező, pótkocsi vontatására és/vagy mezőgazdasági, erdészeti feladatú berendezések, gépek vontatására, hordozására, tolására, működtetésére alkalmas, 25 km/óra sebességnél gyorsabban haladni képes jármű, mely teher- és személyszállításra is alkalmas lehet.

m) Lassú jármű: olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt és sík úton önerejéből 25 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes.

n) Pótkocsi: olyan jármű, amely gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel történő vontatásra készült. A legfeljebb 750 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsi: könnyű pótkocsi, az ennél nagyobb össztömegű pótkocsi: nehéz pótkocsi.

o) Félpótkocsi: olyan pótkocsi, amely a vontató nyeregszerkezetére támaszkodik úgy, hogy súlyának jelentős részét a vontató veszi át.

p) Járműszerelvény: gépjárműből, mezőgazdasági vontatóból vagy lassú járműből és hozzákapcsolt pótkocsiból (egyéb vontatmányból) álló, a forgalomban egy vezetővel, egységként résztvevő járműkombináció.

r) Segédmotoros kerékpár: a külön jogszabályban L1e járműkategóriába sorolt kétkerekű, L2e járműkategóriába sorolt háromkerekű jármű, továbbá az L6e járműkategóriába sorolt quad és mopedautó.

r/1. Kerékpár: olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A kerékpáron a kerékpárt nem hajtó személy is szállítható erre alkalmas ülésen. A kerékpáron utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.

r/2. Quad: a külön jogszabályban

- L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár vagy

- L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár,

amely nyitott utasterű, kormányműve nem áttételes és a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

r/3. Mopedautó: a külön jogszabályban L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár, amely zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.

s) Villamos: olyan jármű, amely az úttestbe épített, vasúti pályaként meg nem jelölt sínpályán való közlekedésre szolgál.

sz) Veszélyes anyagot szállító jármű: olyan jármű, amelyet elején és hátulján narancssárga alapszínű, felirat nélküli vagy felirattal ellátott táblával jelöltek meg (162. és 163. ábra).

162. ábra

163. ábra

t) Sajáttömeg: üzemanyaggal feltöltött és a szükséges tartozékokkal (szerszám, pótkerék stb.) ellátott üres jármű tömege.

u) Össztömeg: a jármű saját tömegének, valamint a rajta levő személyeknek, rakománynak és egyéb tárgyakkal az együttes tömege.

v) Megengedett legnagyobb össztömeg: az illetékes hatóság által meghatározott az a tömeg, amelyet a jármű össztömege nem haladhat meg.

w) Gyermekbiztonsági rendszer:

wa) integrált gyermekbiztonsági rendszer: hevederek vagy hajlékony elemek kombinációja, biztonsági csattal, beállító eszközökkel, tartozékokkal és egyes esetekben kiegészítő székekkel és/vagy ütközésvédelemmel együtt, amit a saját beépített hevederrel vagy hevederekkel rögzítenek;

wb) nem integrált gyermekbiztonsági rendszer: részleges biztonsági rendszer, amely a felnőttek számára szolgáló biztonsági övvel együtt használva - amely körbeveszi a gyermek testét, vagy biztonságosan rögzíti azt a szerkezetet, amelyben a gyermeket elhelyezik - teljes gyermekbiztonsági rendszert képez.

x) Betegszállító gépjármű: külön jogszabály szerint ilyennek megjelölt és üzemeltetett jármű.

y) Iskolabusz: kizárólag gyermekek, tanulók, felnőtt kísérő melletti szállítására rendszeresített és a 48. § (12) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő autóbusz, amely a közoktatási intézmény munkarendjéhez igazodóan közlekedik.

y/1. Gyermekeket szállító autóbusz: az y) pontba nem tartozó, kizárólag gyermekek, tanulók és felnőtt kísérőjük szállítására igénybe vett - nem menetrend szerint közlekedő - autóbusz, amelyet a 20. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a „Gyermekszállítás” táblával, továbbá „Gyermekszállítás” felirattal megjelöltek.

z) Tengelyterhelés: a jármű egy-egy tengelyén levő kerekek által a vízszintes talajra átvitt súly.

zs) Mezőgazdasági erőgép és vontatmánya: a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről szóló miniszteri rendeletben meghatározott járművek.

III. A közúti forgalommal kapcsolatos fogalmak

a) Vezető: az a személy, aki az úton járművet vezet, vagy állatot hajt (vezet). A segédmotoros kerékpárt és a kerékpárt toló személy nem minősül vezetőnek. A gépkocsivezetés oktatása és az azt követő gyakorlati vizsga során vezetőnek az oktató minősül.

b) Elsőbbség: továbbhaladási jog a közlekedés más résztvevőjével szemben. Azt a járművet, amelynek elsőbbsége van, az elsőbbségadásra kötelezett nem kényszerítheti haladási irányának vagy sebességének hirtelen megváltoztatására. Azt a gyalogost, akinek elsőbbsége van, az elsőbbségre kötelezett nem akadályozhatja és nem zavarhatja áthaladásában.

c) Előzés: járművel az úttesten azonos irányban haladó jármű melletti elhaladás. Párhuzamos közlekedés esetében a különböző forgalmi sávokban folyamatosan haladó járművek egymás melletti elhaladása nem minősül előzésnek.

d) Megállás: járművel a be- és a kiszálláshoz, vagy a folyamatos fel- és lerakáshoz szükséges ideig, illetőleg - ha a vezető a járműnél marad - egyéb okból legfeljebb 5 percig történő egy helyben tartózkodás.

e) Várakozás: járművel a megállásnál hosszabb ideig történő egyhelyben tartózkodás.

f) Lakott terület: a lakott terület kezdetét és végét jelző táblák közé eső terület.

g) Éjszaka: az esti szürkület kezdetétől a reggeli szürkület megszűnéséig terjedő időszak.

h) Korlátozott látási viszonyok: az átlagos látási viszonyoknak felhősödés, köd, eső, hóesés, porfelhő vagy más ok miatt előállt jelentősebb korlátozottsága.

i) Mobil rádiótelefon: a közcélú mobil rádiótelefon szolgáltatás igénybevételére alkalmas készülék (végberendezés).

j) *Gyermekbiztonsági rendszer testsúly szerinti csoportba sorolása*: a benne elhelyezhető gyermek testsúlya szerint:

j/a) 0. csoport: 10 kg testsúly alatt,

j/b) 0+. csoport: 13 kg testsúly alatt,

j/c) I. csoport: 9-18 kg testsúlyig,

j/d) II. csoport: 15-25 kg testsúlyig,

j/e) III. csoport: 22-36 kg testsúlyig.

j/f) *csoportba sorolás nélkül*: a gyártó által meghatározott és a gyermekbiztonsági rendszeren feltüntetett mérettartomány és megengedett legnagyobb testsúly.

k) *Fényvisszaverő mellény (ruházat)*: az MSZ EN 471:2003. számú szabványban meghatározott követelményeknek megfelelő mellény vagy ruházat.

2. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelethez

I.

Az út mellett vagy közelében levő egyes létesítményekről tájékoztatást adó jelzőtáblák:

a) „Elsősegélyhely” (1. ábra)

b) „Kórház” (2. ábra)

1. ábra

2. ábra

c) „Műszaki segélyhely” (3. ábra)

d) „Távbeszélő állomás” (4. ábra)

3. ábra

4. ábra

e) „Üzemanyagtöltő állomás” (5. ábra)

5. ábra

f) „Idegenforgalmi tájékoztatás” (6. és 7. ábra)

6. ábra

7. ábra

g) „Rendőrség” (8. ábra)

h) „Étterem” (9. ábra)

8. ábra

9. ábra

i) „Büfé” (10. ábra)

j) „Iható víz” (11. ábra)

10. ábra

11. ábra

k) „Nyilvános illemhely” (12. ábra)

l) „Szálloda, motel” (13. ábra)

12. ábra

13. ábra

m) „Bérelhető faház” (14. ábra)

n) „Táborozásra, illetőleg lakókocsik részére kijelölt hely” (15-17. ábra)

14. ábra

15. ábra

16. ábra

17. ábra

o) „Múzeum” (18. ábra)

p) „Műemlék épület” (19. ábra)

18. ábra

19. ábra

q) „Műemlék templom” (20. ábra)

→ q/1. Templom vagy vallásgyakorlásra rendelt más hely (20/a. és 20/a/1. ábra)

→ 20/a. ábra

→ 20/a/1. ábra

r) „Műemlék vár; várrom” (21. ábra)

20. ábra

21. ábra

s) „Vasútállomás” (22. ábra)

sz) „Hajóállomás” (23. ábra)

22. ábra

23. ábra

t) „Repülőtér” (24. ábra)

u) „Komp vagy nyitható híd” (25. ábra)

24. ábra

25. ábra

v) „Parkolj és utazz” (26. ábra)

w) „Arborétum, nemzeti park” (27. ábra)

26. ábra

27. ábra

x) „Jelzett turista út; erdei tornapálya” (28. ábra)

y) „Sípálya” (29. ábra)

28. ábra

29. ábra

z) „Fürdőhely” (30. ábra)

zs) „Lovaglás” (31. ábra)

zs/1. „Ólommentes benzint is árusító üzemanyagtöltő állomás” (32. ábra)

30. ábra

31. ábra

32. ábra

zs/2. Az úton erre illetékes hatóság ellenőrzést végez (33. ábra).

33. ábra

zs/3. Ólommentes benzint és autógázt is árusító üzemanyagtöltő állomás (34. ábra).

34. ábra

zs/4. Közösségi Internet hozzáférési(eMagyarország)pont (35. ábra).

35. ábra

zs/5. „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra); a járművek elhaladási sebességének ellenőrzésére szolgáló sebességellenőrző berendezés fix telepítését - a berendezéstől számított ésszerű távolságra - e táblával kell jelezni. Az átlagsebesség-ellenőrző rendszerrel ellátott útszakasz kezdetét a „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra), az ellenőrzött útszakasz végét a „Közúti forgalom ellenőrzésének vége” (37. ábra) jelzőtábla jelzi.

36. ábra

37. ábra
